Poštnina plačana v gotovini.

Posamezna številka Din 1·—.

Mesečna naročnina 25 Din, za inozemstvo 35 Din. Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ul. 23. Tel.: 2566, int. 3069

GLAS NARODA

Uprava: Gajeva 1. Telefon 3855. - Ček. račun: Ljubljana št. 14.614. Oglasi po ceniku. Pri večkratnih objavah popust

Današnja številka vsebuje:

Pred novimi političnimi zakoni
Slovesna otvoritev Mariborskega tedna
Doživljaji naših akademikov na poti v Egipt
Vnovčevalne zadruge — pomoč kmetu
Maribor, tvoja pomlad gre iz tal...
Glas slovenskih otrok
Avtobusni kolodvor v Ljubljani

Št. 95 Izhaja vsak dan V Ljubljani v nedeljo, dne 4. avgusta 1935 Rokopisov ne vračamo Leto I

Pred novimi političnimi zakoni

V naši, na paradoksih tako bogati notranji politiki, je pač poseben paradoks, da se zaradi pooblastila vladi glede izdaje političnih zakonov, najbolj razburjajo baš oni, ki so brez obotavljanja glasovali za mnogo širši pooblastilni zakon, ki je dovoljeval vladi, da po mili volji izpreminja zákone in uredbe ter izdaja nove zakone. To njih razburjanje je tem bolj čudno, ker je novo pooblastilo vladi omejeno s sodelovanjem posebnega parlamentarnega zakonodajnega odbora in vrhu tega se nanaša le na tri, čisto določene zakone, dočim je bilo prejšnje pooblastilo mnogo širje in omejeno le z določilom naknadne odobritve skupščine, katera omejitev pa je imela le platonično vrednost.

Pa ne glede na to, je značaj novih političnih zakonov takšen, da je pooblastilo vladi glede izdaje teh zakonov naravnost stvarno potrebno. Ti trije politični zakoni niso namreč nad vse težki, temveč tudi tako delikatne prirode, da si more dovoliti prosto diskusijo o njih pred skupščinskim forumom samo vlada, ki se more v skupščini naslanjati na krepko, homogeno in disciplinirano večino. Vlada, ki takšne večine nima, bi zagrešila neoprostljivo lahkomiselnost, če bi z debato o teh tako kočljivih političnih vprašanjih dala vsem, komaj še zadržanim političnim strastem prosto pot. Le nepoboljšljiv optimist bi mogel upati, da bi bil kljub tem oproščenim strastem sprejem teh zakonov še mogoč.

Pomislimo le, kako bi tekla debata o volilnem zakonu, ki je pač politično najvažnejši zakon od vseh treh nameravanih. Vsak poslanec bi mislil le na to, kako bi prikrojil volilni zakon tako, da bi bil njegov mandat zagotovljen ali da bi vsaj njegova stranka dobro odrezala. Pod vplivom teh nad vse egoističnih interesov pač ne bi mogel nastati noben objektivno dober zakon.

Neprimerno težji od volilnega zakona pa je zakon o društvih, zborovanjih in posvetih. Kdor količkaj želi, da bo ta zakon, ki je za razvoj našega javnega življenja odločilne važnosti, le količkaj dober, mora želeti, da se obravnava le pred majhnim forumom, da ga ne bi mogle demagoške besede poslabšati do nemožnosti.

Še mnogo bolj pa je delikaten tiskovni zakon. Kakor je na eni strani jasno, da je sedanja nesvoboda tiska napačna, da more le svobodna kritika v časopisju odpraviti napake v našem javnem in upravnem življenju, tako pa smo se tudi že do dobra prepričali, do kako težkih posledic more privesti napačno pojmovana in demagoško izkoriščana svoboda tiska. Zaradi same lepe besede se ne smejo tvegati nepremišljenosti in zato mora popolna svoboda tiska ostati zaenkrat še ideal. Temu idealu pa se je seveda treba čim bolj približati.

Izkušnje uče, da moremo pričakovati dobre politične zakone le, če se jih čim **bolj depolitizira.** To se pravi, da bodo ti zakoni tem boljši, čim manj bodo o njih odločali prizadeti strankarji in čim več besede bodo pri njih sestavi imeli strokovnjaki, ki imajo pred očmi le dobro naroda in države. Kajti namen teh zakonov ni in ne sme biti, da bi služili tej ali oni stranki, da bi utrjevali pozicijo tega ali onega režima, temveč da omogočijo vsemu narodu čim bolj svoboden razvoj, a brez škode za državo.

Ne sme pa prezreti končno niti političnega ozadja, zaradi katerega je bilo sklenjeno, da se izdajo ti zakoni. Ti so namreč pogoj za sodelovanje izvenparlamentarne opozicije, to sodelovanje pa je v največjem državnem interesu, ker pomeni začetek reševanja hrvatskega problema. Ti zakoni se morajo zato izdati kmalu, in tudi v duhu, ki dokazuje, da je zavladala politika pomirjenja. Ni pa mogoče upati, da bi mogla skupščina tri tako kočljive in tako dalekosežne politične zakone rešiti hitro, še manj pa je upati, da bi jih obravnavala v duhu pomirjenja. Saj je celo proračunska razprava dokazala, kako daleč so nekateri poslanci od tega pomirjenja.

Za vlado pomirjenja, kar je sedanja vlada, ni bilo zato drugega izhoda, kakor da nameravane politične zakone čim bolj depolitizira s tem, da odloča o njih le ozek krog strokovnjakov, in sicer na podlagi mnenj, ki so jih podale organizacije, ki obvladajo materijo teh zakonov. Le tako moremo upati, da bodo nameravani trije politični zakoni dobri in da bodo ustrezali svojemu namenu, to je, da dajo vsemu jugoslovanskemu narodu možnost za svoboden in državi koristen politični razvoj.

Gorenjska sprejema nove odličnike

V Slovenijo so prispeli naš predsednik vlade dr. Milan Stojadinović, grški predsednik vlade Tsaldaris in ministra dr. Anton Korošec ter dr. Vrbanić

Grški ministrski predsednik Tsaldaris

s soprogo, šefom kabineta Pipinelisom in ostalim spremstvom čaka na Ljubljanskem glavnem kolodvoru, da ga brzovlak odpelje dalje v Bohinj.

Dr. Milan Stojadinović

LJUBLJANA, 3. avgusta. **Danes dopoldne sta pasirala Ljubljano g. Tsaldaris in njegova soproga. Spremljal ju je tudi naš predsednik vlade g. dr. Milan Stojadinović. Visoki gostje so se odpeljali v Bohinj.**

BLED, 3. avgusta. AA. **G. Tsaldaris in njegova gospa sta se na vožnji v Nemčijo ustavila za en dan v Bohinju, kjer sta ju sprejela Njeg. kr. Vis. kneginja Olga in knez-namestnik Pavle. G. Tsaldaris in njegova gospa, sta po avdijenci ostala tudi na kosilu.**

V avdijenci pri Nj. Vel. kraljici

BLED, 3. avgusta. AA. **Nj. Vel. kraljica Marija je danes popoldne ob štirih sprejela v avdijenci predsednika grške vlade g. Tsaldarisa in njegovo gospo. Po avdijenci sta gosta ostala pri čajanki.**

Ministri dr. Milan Stojadinović, dr. Vrbanić in dr. Anton Korošec v Sloveniji

BEOGRAD, 3. avgusta. b. **Po prihodu predsednika vlade g. Stojadinovića na Bled so odpotovali iz Beograda tudi drugi ministri. Minister dr. Milan Vrbanić je odpotoval v Ljubljano, Ignjat Stefanović in Nikola Preka v Bosno. Danes ali jutri odpotuje v Slovenijo minister dr. Anton Korošec.**

Naša trg. pogajanja z Grčijo

BEOGRAD, 3. avgusta. b. Pogajanja med našo državo in Grčijo glede sklenitve nove trgovinske pogodbe so se zavlekla. Zaradi tega sta obe državi pristali na to, da se dosedanja trgovinska pogodba podaljša na nedoločen čas, in sicer do tedaj, dokler se sedanja pogajanja ne zaključijo in ne stopi nova pogodba v veljavo.

Milijoni ljudi uporabljajo in hvalijo že 50 let ŠMOL-pasto

Vreme

v naši državi dne 3. 8. 1935.

Kraj	Barometer	Temperatura najnižja	Temperatura najvišja	Padavine v m m
Ljubljana .	761.5	14	23	—
Maribor . .	760.6	15	23	—
Zagreb . .	761.4	16	27	—
Beograd . .	761.7	13	27	—
Sarajevo .	763.3	8	26	—
Skoplje . .	762.9	12	27	—
Split . . .	760.1	20	29	—
Kotor . . .	760.0	18	—	—
Rab	760.3	19	—	—

Najvišje temperature veljajo, razen Ljubljane, za prejšnji dan.

Vremenska napoved

NOVI SAD: Pretežno oblačno na zapadnem in severozapadnem delu kraljevine, kjer bo mestoma deževalo. V ostalih krajih države bo prevladovalo jasno vreme. Temperatura bo padla na severozapadnem delu, v ostalih delih kraljevine pa se bo zvišala. Solnce vzhaja ob 4 uri 25 min., a zahaja ob 19 uri 3 minute.

BEOGRAD, 3. avgusta. b. Za časa odsotnosti ministra za telesno vzgojo **Komnenovića**, ko bo bival v Parizu, ga bo nadomestoval **Djura Janković.**

Dograditev poslopja Narodne skupščine

BEOGRAD, 3. avgusta. b. Minister za javna dela inž. **Bobić** si je včeraj ogledal dela na dograditvi poslopja Narodne skupščine. Dograditvena dela se bodo pospešila in kakor izgleda, bo poslopje izgotovljeno do prihodnje jeseni.

Tujski promet med Jugoslavijo in Avstrijo

BEOGRAD, 3. avgusta. b. V sporazumu med Jugoslavijo in Avstrijo v tujskem prometu je dovoljeno, da bodo Avstrijci namenjeni v Jugoslavijo smeli prinesti s seboj 700 šilingov, Jugoslovani namenjeni v Avstrijo pa 800 šilingov. Novo je tudi to, da število potnikov ni kontingentirano.

Nesoglasja med zemljoradniki

BEOGRAD, 3. avgusta. b. Nar. poslanec dr. **Uroš Sajić** je dal ostavko na svoj položaj v upravi glavnega saveza srbskih zemljoradniških zadrug. Ta ostavka je čisto političnega značaja. V najkrajšem času se pričakuje ostavka na položaj odbornika v istem savezu tudi od strani nar. posl. **Voje Lazića.** Zdi se, da je ta poteza izrazito demonstrativnega značaja, proti dosedanjemu predsedniku saveza nar. posl. **Voji Djordjeviću**, ki je dasi zemljoradnik, vendar ostal zvest Jevtićevemu zemljoradniškemu klubu narodnih poslancev, med tem ko sta Voja Lazić in Sajić iz njega izstopila. Zvedeli smo, da je Sajić podal ostavko na mesto upravnika v upravnem odboru v glavnem zato, ker je na tem mestu Voja Djordjević.

Službene novine prinašajo

BEOGRAD, 3. avgusta. b. Današnje službene novine prinašajo uredbo o izpremembi § 77. zakona o organizaciji gasilstva ter uredbo o predpisu in plačilu doprinosov v gasilski fond ter navodila za izdelavo predloga proračuna državnih izdatkov in dohodkov s predlogom finančnega zakona za finančno leto 1936./37.

Ameriški Srbi za kralja in domovino

BEOGRAD, 3. avgusta. AA. Srbska narodna zveza iz Pittsburga je poslala Božidarju Stojanoviću, odpravniku poslov v Washingtonu tole brzojavko: Druga konvencija srbske narodne zveze iz Pittsburga vas s svojega večdnevnega zasedanja pozdravlja kot zastopnika drage nam domovine. Prosimo vas, bodite tolmač naših čuvstev na najvišjem mestu in pošljite v imenu našega članstva in »Srbobrana« izraze naše neomajne zvestobe, Nj. Vel. kralju Petru II. in slavnemu domu Karadjordjevićev, da bomo kot zvesti in vdani sinovi dične nam domovine, vedno pripravljeni, da posamič in korporativno branimo ugled in čast drage nam Jugoslavije in potomca slavne dinastije našega mladega kralja Petra II. Živel Nj. Vel. kralj Peter II. in slavni Karadjordjevićev dom! Slava nesmrtnemu kralju Zedinitelju Aleksandru! Čuvali bomo Jugoslavijo! — V imenu konvencije L. Kristiforović, preds., D. Silaski, podpreds in Despotović, tajnik.

Politični utrinki

Preveč površno

je bral »Slovenec« naša izvajanja in zato jih je tudi napačno razumel in še bolj napačno komentiral. Potrebno je zato, da njegov komentar korigiramo, da bo naše stališče jasno. Mi smo brez pridržka priznali, da je ustanovitev vsedržavne stranke pridobitev in da pomeni napredek v našem političnem življenju. Absolutno objektivno smo podali tudi »Slovenčeva« oficiozna izvajanja o novi stranki, da je vsak naš bralec vedel, da ni določen še program nove stranke niti njen organizacijski statut. Na podlagi »Slovenčevih« izvajanj pa smo opozorili na dve **vrzeli**, ki sta jasno razvidni iz »Slovenčevih« izvajanj. Prva takšna vrzel je, da v novi stranki niso zastopani Hrvati. Da je to dejstvo za vsedržavno stranko vrzel, ni nobenega dvoma. Nismo pa dejali, da so krivi te vrzeli ustanovitelji nove stranke, temveč smo nasprotno konstatirali: 1. da je verjetno, da ni nova stranka naperjena proti Hrvatom in 2., da dr. Maček noče o vsedržavni stranki nič slišati, dokler ni rešeno kmetsko vprašanje. Drugo vrzel, ki je tudi razvidna iz »Slovenčevih« izvajanj, da se nova radikalna zajednica v Sloveniji naslanja le na eno bivšo stranko. Zato smo poudarili, da treba razjasniti, če so drugi Slovenci iz nameravane stranke izključeni. Da bi pa to bila napaka, je jasno. Samo to pa smo tudi ugotovili, a baš na to, nam »Slovenec« ni odgovoril niti z besedo. Ali res ne čuti »Slovenec«, da je baš s tem naglasil, kako zelo potrebno je bilo naše vprašanje. — Pričakujemo vsaj sedaj pojasnila »Slovenca«.

»Jutrov« odgovor

na pojasnilo sreske organizacije dobrovoljcev in našo krepko pripombo, pa »Jutro« tega odgovora ni hotelo priobčiti, je v resnici klasičen primer nemožatosti. Na vse zadnje se lahko vsakemu listu pripeti, da se zmoti, in kakor vemo, tudi »Jutro« ni pred tem obvarovano. Toda mož, če se zmoti, prizna pomoto, ali pa je vsaj tiho in jo prizna vsaj z molkom. Ne tako pa »Jutro«! Ne more pozabiti, zakaj je napisal svojo beležko in zato ponavlja: »Mi smo le poudarili, da ne vemo, ali je g. dr. Marušič dobrovoljec ali ne! Gospodje, povejte to prav na uho svoji teti, ker drugače se vam bo še ta na glas zasmejala. Še lepši pa je zaključek »Jutrovega« odgovora. »Saj nič ne rečemo, samo to pravimo... — Klobuk doli pred to nobleso in možatostjo!

Hrvatska Straža

»Hrvatska Straža« sicer v vsaki številki na uvodnem mestu zatrjuje, da je nestrankarski list, ki je le v službi »Katoliške akcije«, kar pa je ne moti, da poroča o notranje-političnih zadevah naravnost vzorno neobjektivno. Tako smo poročali, da je iz izjava dr. Mačka izpustila vse one dele, ko govori o protiklerikalizmu hrvatskega naroda. Bralci »Hrvatske Straže« tega pač ne smejo izvedeti, ker kako bi mogli potem razumeti, da baš »Hrvatska Straža« od vseh listov najbolj kadi dr. Mačku. V zadnji številki podaja »Hrvatska Straža« zopet nov dokaz svoje neobjektivnosti v notranje-političnih zadevah. Tako poroča po »Slovencu« in »Vremenu« o novi radikalni zajednici ter dostavlja temu poročilu svoj komentar, kateremu daje naslov: »Nova stranka zaokrožuje Hrvate«. Nato poroča, da se prijatelji dr. Mačka čudijo, kako je mogel dr. Korošec pristati na koncepcijo, da so Slovenci pleme. Kje je »Hrv. Straža« iztaknila razlog za to svojo trditev, res ne vemo. — Poročamo o teh ekstraturah »Hrv. Straže«, ker je bila ta leta in leta glasilo Hrvatske pučke stranke, katere poslanci so bili člani od SLS ustanovljenega Jugoslovanskega kluba. Radovedni smo, kaj poreče »Slovenec«, ki je bil včasih v ozkih zvezah s »Hrv. Stražo«, na ta izvajanja »Hrv. Straže«, če se je že zaradi naših tako razburil?

DN „zaseda" — brez zasedanja...

Barantanje za sporazum mimo in brez DN

Svet DN se do snoči še ni sestal na javni seji

Po abesinski šegi...

Mir, ki ga prinaša Ženeva

(»La Tribune des Nations«)

ŽENEVA, 3. avg. r.

Snoči je bilo že gotovo, da je ministrski predsednik **Mussolini** dal baronu **Aloisiju** povoljen odgovor na ponovno predelani načrt resolucije, ki naj jo sprejme svet DN. **Zato je bila seja sveta DN napovedana za danes.**

Nerešena so ostala le še nekatera manj vredna vprašanja in razlike med italijanskim in angleškim stališčem. **Snoči so se zastopniki Francije, Anglije in Italije zopet sestali in se posvetovali o ureditvi teh vprašanj. Sklenjeno je bilo, naj se pogajanja o likvidaciji abesinske afere na osnovi pogodbe iz leta 1906. pričnejo v Parizu že v bližnjih dneh.**

Za nadaljevanje pogajanj v Parizu

Uradni krogi zainteresiranih držav naglašajo, da se bodo **pogajanja naslanjala tudi na resolucijo, ki jo bo sprejel svet DN, vendar je Italija smatrala za potrebno, da se zaradi njenega prestiža to ne objavi, ker bi drugače izgledalo, ko da se je enako kakor Abesinija podvrgla odredbam sveta DN. Tudi iz načrta resolucije je bil črtan stavek, v katerem je bila omenjena vrhovna kompetenca sveta DN. Zato so se odločili za posebno izjavo, ki jo bodo Laval, Eden in Aloisi v imenu svojih vlad podali na današnji seji sveta DN, ne glede na resolucijo. S to izjavo bodo prevzeli obveznost, da se takoj pričnejo pogajati za mirno likvidacijo spora, do katere naj bi prišlo po možnosti še pred jesenskim zasedanjem sveta DN.**

Kar se tiče pogajanj, poudarjajo, da jih bodo vodili **Eden, Laval in Aloisi. Vsi trije bodo nastopali kot pooblaščenci svojih vlad, nikakor pa ne kot izvršilci odredb sveta DN.**

Dasi ni pričakovati resnejšega odpora Abesinije, bi bil optimizem glede poteka današnje seje vendarle pretiran. Ne sme se pozabiti, da si je **Italija ohranila svobodne roke glede jesenskega sestanka DN.** Je torej slej ko prej še vedno odprto veliko vprašanje, ali bo Italija končno sploh pristala na to, da bi se italijansko-abesinski spor dokončno likvidiral v okviru ženevske ustanove.

Rim v stalnih stikih

Italijansko zunanje ministrstvo je bilo danes tako rekoč v nepretrgani telefonski zvezi z italijansko delegacijo v Ženevi. V pristojnih italijanskih krogih trdovratno zavračajo trditev, da bi se vršila konferenca zastopnikov zapadnih velesil tudi tedaj, če bi se sedanji sestanek DN neuspešno končal.

V vrstah angleške delegacije **zatrjujejo, da je Mussolini sprejel predlog resolucije, ki naj jo danes odobri svet DN,** toda ne brez rezerve. Odklonil je: 1. da bi se **na iniciativo DN** sklicala konferenca treh zapadnoevropskih velesil, ki so sklenile znano pogodbo iz leta 1906., in 2. da bi na tej konferenci sodelovala tudi Abesinija.

Kratka tajna seja sveta DN

Na iniciativo predsednika sveta DN **Litvinova** se je vršila snoči ob 18.50 kratka tajna seja sveta, na kateri so zastopniki treh velesil, ki so sklenile leta 1906. pakt o Abesiniji, **obvestile ostale člane sveta o pogajanjih, ki so jih vodili v svrho mirne likvidacije italijansko-abesinskega spora.** O tem tajnem setanku sveta DN, ki se je vršil pri generalnem tajniku **Avenolu** in je trajal le pol ure, je bilo **uradno objavljeno le to, da je francoski ministrski predsednik v svojem in v Edenovem imenu poročal o podrobnih pogajanjih, ki so se vodila v poslednjih 48 urah z italijanskim delegatom Aloisijem. Izrazil je nado, da se bodo pogajanja v nadaljnih 24 urah uspešno zaključila. Pogajanja so bila zelo težavna, ker je italijanska vlada na nekatera vprašanja odgovarjala čisto negativno.**

Javna seja odgodena

Javna seja sveta DN, ki je bila napovedana za danes ob 10. dopoldne, je odgodena. Svet se bo po vsej priliki sestal šele drevi. Uradno tolmačijo to odgoditev s tem, da abesinski zastopniki še niso dobili poročila o končnem pristanku svoje vlade na predlog resolucije, drugi pa spet trde, da mora tudi britanski ministrski svet danes dopoldne odobriti koncesije, ki jih je snoči dal minister Eden italijanski tezi.

Mesto javnega sestanka DN sta se dopoldne ponovno sestala **Eden** in **Laval** in sta dolgo ostala v skupnem razgovoru.

V Parizu so... pesimistični optimisti

PARIZ, 3. avgusta. **Havas poroča:** Današnji jutranjiki v glavnem izražajo zadovoljstvo, da se dogodki v Ženevi razvijajo v smer sporazuma, **pri tem pa priznavajo, da problem v bistvu s tem še ni rešen.**

»Petit Parisien« piše silno pohvalno o izredni spretnosti, ki jo je tudi to pot pokazal **Laval**, in pravi, da smo zdaj prišli do programa nadaljnih razgovorov, ki sicer sam po sebi ničesar ne ureja, zato pa vsaj pripravlja pot za mirno ureditev.

»Matin« pravi, da sporazum doslej samo omiljuje ostrost spora, in daje vsaj nekoliko časa, **toda še zmerom obstoje vse možnosti za ponovno zaostritev spora.**

Abesinija ne dela težkoč

BERLIN, 3. avgusta. **DNB poroča iz Addis-Abebe:** Vlada s svojim odgovorom na načrt resolucije, ki ga je dobila iz Ženeve, ni otežkočila položaja. V vladnih krogih so prepričani, da se bo dosegel sporazum. Reuterjevemu dopisniku pa je abesinski cesar izjavil: **Naložil sem svojemu delegatu v Ženevi, da pristane na predloge DN.**

Ogorčenje v Abesiniji zaradi ženevskih spletk

LONDON, 3. avgusta. AA. **»Times«** je objavil poročilo iz Addis-Abebe, da je **dosedanje delo sveta DN izzvalo v Abesiniji veliko razočaranje in ogorčenje.** Pesimisti že napovedujejo, da bo prišlo do **razdelitve Abesinije v italijansko in britansko interesno sfero.** Evropa bo v takem primeru morala računati z najhujšim odporom Abesincev, ki se bodo borili do zadnje kaplje krvi.

Zmernejše orientirani krogi pa izjavljajo: **Če se bodo pri pogajanjih držali britanske teze,**

Laval v Ženevi

bo morala Abesinija pristati le na nekaj gospodarskih koncesij v korist Italiji, kar bi ne bilo niti tako zlo, ker je končno Abesinji pri srcu v prvi vrsti mir in njena neodvisnost. Če pa naj pogodba iz leta 1906. služi ostvaritvi drugih smotrov evropskih velesil, potem morajo Evropci tudi po mnenju zmernih Abesincev računati na ogorčen odpor vseh abesinskih plemen.

Isti **»Times«** je objavil članek, v katerem ugotavlja, da se bodo morala pogajnja za likvidacijo abesinske afere pričeti čim prej. **Pogajanja ne bodo v Italiji, kakor se je doslej mislilo, temveč bržkone v Franciji.** Zaradi izredne občutljivosti italijanske vlade jih bo zelo težko vsaj nekoliko navezati na DN. Kakor znano, je bilo določeno, da se bodo vršila pogajanja neposredno le med tremi zapadnoevropskimi velesilami. **Anglija je v tem pogledu popustila do skrajnosti. Po mnenju nekih političnih krogov v Londonu je šla celo predaleč. To se je pokazalo zlasti pri Abesincih, ki ne kažejo vel nikake pripravljenosti, da bi implicite pristali na to, kar bi zanje izposlovali Angleži in Francozi. Včeraj so abesinski zastopniki protestirali proti temu, da bi se pogajanja postavila na bazo pogodbe iz leta 1906. in so svoje proteste utemeljili s tem, da Abesinja že pred svetovno vojno s to pogodbo ni soglašala.** Zastopniki Abesinije so včeraj v Ženevi izjavili: **Abesinija bo prej pristala na to, da jo ubijete, kakor da bi izvršila samomor.** Edini konkretni element na katerega se bo mogoče zanašati pri bližnjih pogajanjih, je prijateljsko sodelovanje med Francijo in Veliko Britanijo, ki se je tik pred zasedanjem DN obnovilo.

Anglija je ustavila vse dobave premoga Italiji

ker niso plačani dosedanji računi

LONDON, 3. avgusta. **»Financial News« poroča, da so velika premogovna podjetja v južnem Walesu zadnje tedne ustavila dobave premogi Italiji, ker ne morejo iztirjati plačil za že dobavljeni premog. V Italijo pošiljajo premog le še manjša izvozna podjetja, vse pa kaže, da bodo tudi ta v kratkem prekinila nadaljne dobave, dokler ne bodo plačani računi.**

Nov rekord v skokih s padalom

Postavili sta ga ruski letalki

PARIZ, 3. avgusta. **Havas poroča iz Moskve:** Po poročilu Tasa sta dve ruski letalki postavili nov svetovni rekord za skok s padalom. Skočil sta iz višine 8000 m brez aparata za kisik.

Slovesna otvoritev Mariborskega tedna

Maribor, 3. avgusta.

Maribor je danes že četrtič otvoril svojo tradicijonalno gospodarsko kulturno revijo Mariborski teden. Kolike važnosti je prireditev za naše severno ozemlje in kako zelo je že priljubljena med našim življem, je nazorno pokazala današnja slovesna otvoritev in pa takojšnji naval na razstavišče.

Ob pol 11., ko so se zbrali mnogi zastopniki našega kulturnega in gospodarskega življenja ter oblasti, je mestni župan g. dr. Franjo **Lipold** slovesno otvoril četrti Mariborski teden in predvsem pozdravil bana dr. Dinka **Puca**, podbana dr. **Pirkmajerja**, generala **Hadžiča**, zastopnika mariborskega škofa prošta **dr. Vrabra**, podpredsednika senata **dr. Ploja**, oba sreska načelnika **dr. Senekovića** in **Makarja**, preds. ljublj. velesejma **g. Bonača** in za TOI g. **Jelačina**, zastopnika mestne policije nadkomisarja **Kosa** ter šefa obmejne policije g. **Krajnovića**, narodne poslance **dr. Jančiča, Janžekoviča in Gornjaka** ter zastopnike Zveze Maistrovih borcev, Sokolstva, Jadranske straže, gasilstva, Narodne odbrane, Slov. planinskega društva, trgovcev, Jugoslovanske češkoslovaške in bolgarske lige in zastopnike vsega ostalega kulturnega ter gospodarskega življenja. Gospod župan je s svojim krasnim govorom orisal postanek Mariborskega tedna in ugotovil v tem oziru velik napredek. Vse dosedanje prireditve so pokazale, da je bila zamisel dobra in zdrava ter gre vedno globlje v duše Mariborčanov. Mariborski teden dokumentira naš optimizem in pokaže, kaj zmore naš severni živelj. Mariborski teden je vabil in vabi ves Maribor in vse gospodarstvo, da pri prireditvi sodeluje. Župan je končal z besedami: »Ko otvarjamo četrti Mariborski teden, se predvsem z vso spoštljivostjo in vdanostjo spominjamo našega vladarja, ki ga naj Bog ohrani, njega in ves prevzvišeni kraljevski dom!« Njegovim izvajanjem so sledili burni »živijo« vzkliki, nato pa je vojaška godba zaigrala državno himno. Njegovemu Veličanstvu kralju Petru II. so odposlali udanostno brzojavko.

Za pozdrav mariborskega župana se je nato v lepih besedah zahvalil ban g. dr Dinko Puc in izrazil veliko radost, da more prisostvovati otvoritvi Mariborskega tedna, ki postaja vedno bolj živ dokaz velike aktivnosti in agilnosti tukajšnjega prebivalstva. Ker ne živimo baš v najboljših prilikah, je zlasti treba pozdraviti vsako akcijo, ki veča optimizem, zato bodi Mariborski teden še posebno pozdravljen. Nato je gospod ban posvetil nekaj besed napredku, ki ga je opazil v našem mestu in dejal: »Naš Maribor nam je mil in drag kajti vsi se zavedamo, da bi brez njega pomenili malo. Ne pa to samo zaradi mnogih naravnih krasot, marveč zaradi naroda, ki živi v Mariboru in izven njega. In vsi želimo, naj bi postal Maribor srce našega zelenega Štajerja, pobornik naše nacionalne misli — narodne svobode.«

Pri slovesni otvoritvi je govoril še v imenu škofa stolni prošt dr. Vraber ter želel, naj bi bil Mariborski teden dokaz naše gospodarske in kulturne agilnosti in pa torišče zdravega športa ter poštenega razvedrila. — S tem je bila slovesna otvoritev končana, gostje pa so si ogledali razstavo.

Doživljaji naših akademikov na poti v Egipt

Iz pripovedovanja dirigenta APZ. F. Marolta.

Odhod.

Kakor vsako leto, je tudi letos priredila JS izlet z ladjo »Kraljica Marija«, vsako leto pa je tudi JS poskrbela, da je ladjo spremljal in skrbel za petje na ladji kak pevski zbor, bodisi iz Zagreba ali iz Beograda (Obilić). Letos je bil izlet v Egipet in je bil povabljen na turnejo tudi naš slovenski Akademski Pevski Zbor. Z veselim upanjem, da bo APZ ustregel JS in potnikom s svojo pesmijo, se je 26 naših pevcev pod mojim vodstvom odpravilo na pot. Zadnji dan julija smo se vkrcali dopoldne ob 10. v Splitu na ladjo. Pri vkrcanju smo zapeli »Jadransko morje«, »Od Urala do Triglava« in »Mladini«. Nato je igrala ladijska godba, dokler se ni brod odpeljal. Ko so bile opravljene razne slovesnosti, nas je čakalo nemilo presenečenje. Spoznali smo namreč svoje stanovanje: pod kabinami za moštvo. Bil je to skupen prostor komaj 5 m dolg in 4 m širok in za 25 ljudi, neočiščen, s slabo pripravljenimi slamnjačami brez vzglavnikov, ki smo jih dobili šele čez 2 dni na ponovno intervencijo. Prostor je bil brez »šijunov« in ventilatorjev, samo z 2 okencema in

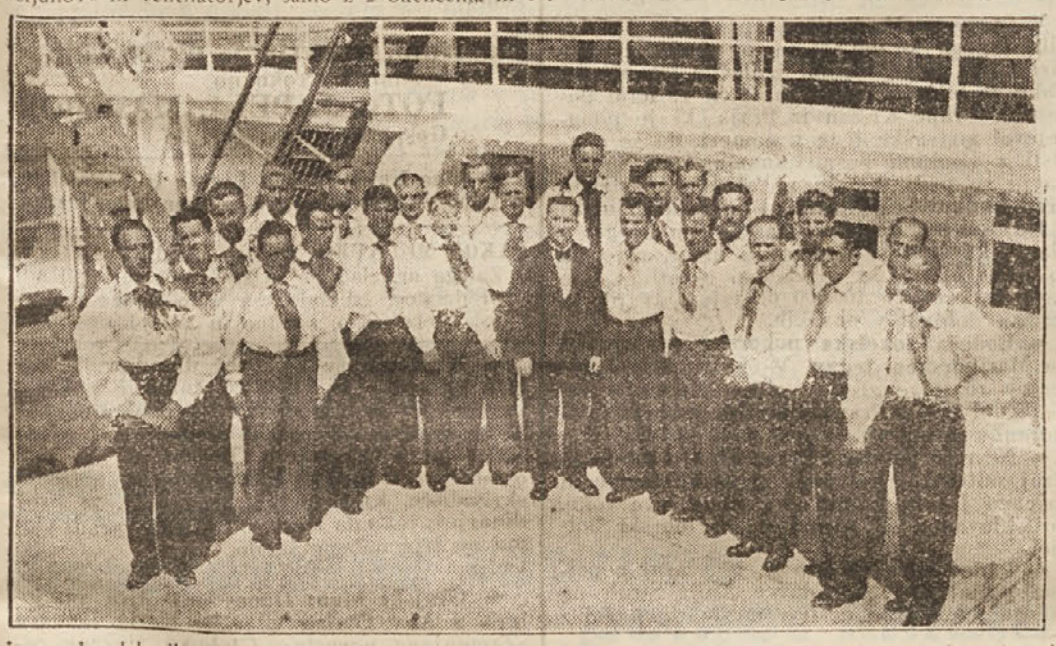

je gorela elektrika ponoči in podnevi. Videti je bilo, da bomo morali vzdržati vseh 14 dni vožnje v takšnem prostoru. Vsakdo od nas je za to mesto plačal 1000 Din, si sam preskrbel potni list in plačal sam 500 Din za vožnjo od Ljubljane do Splita.

V Egipet. — V Kairo.

V Portsaidu smo se izkrcali sami in se nismo več zmenili za vodstvo JS.

Portsaid je čedno mesto z majhno luko kakor naš Split in ima arabsko-evropsko pristaniško lice. Isto velja za Aleksandrijo. Pogovoril si se lahko v francoščini in italijanščini. Menjali smo denar in si dobil za 400 Din 162 piastrov (egiptski funt). S tem denarjem smo izhajali ves čas kar smo bili v Egiptu (3 dni) in smo še nekaj prinesli seboj. Vožnja iz Portsaida v Kairo je stala 29, nazaj (krajša proga) 26 piastrov. Vozili smo se skozi Nilovo delto in po sami ravnini z brzino 80 do 90 km na uro. Ob 8. smo šli iz Portsaida in bili že pred 11. v Kairi. Vlak je imel angleške vagone brez prtljažnih predelov.

Arabci napravijo vtis živahnega, kulturnega, vljudnega naroda. Vendar pa so sitni s ponujanjem svojega blaga. Kot trgovci so žilavi in zviti in se je nevarno z njimi spuščati v kupčije.

Srečanje s Slovenci v Kairu.

Kairski Slovenci so že iz časopisov izvedeli da pridejo pevci iz Ljubljane. Čeprav smo namesto popoldne prišli šele pozno zvečer, so nas vendar počakali v izredno velikem številu na kolodvoru. Vsi so bili ginjeni od veselja da vidijo svoje rojake iz rodne domovine, od katere so se sami odtrgali daleč proč in se izgubili v tujini. Ko pa so začuli spet našo pesem, so jim stopile solze veselja v oči. Zapeli smo jim: »Od Urala do Triglava«. Zbrala se jih je velika množica in nam burno ploskala. V Kairu je tudi vzorno urejen zavod, ki skrbi za slovenske ljudi in brezposelne služkinje, »Konvikt slovenskih sester«. Lahko bi v njem prenočevali izbrali pa smo rajši francoski hotel »Ritz«, v katerem nas je stala oskrba z vso postrežbo komaj 25 Din. Vstali smo navsezgodaj. Gospod Merljak se nam je ponudil, da nam bo za tolmača in nas je povedel po Kairi (Cittadello), ogledali smo si muzej in razne zanimivosti. Ko smo se opoldne vrnili z ogleda, nas je pričakovalo v Konviktu slov. sester lepo pripravljeno kosilo. V kapelici konvikta smo zapeli »Morska zvezda«, po obedu pa je zbor ves čas prepeval. Popoldne smo si šli ogledat piramide. Rojaki so nam plačali vožnjo in nam poskrbeli za vse. Vseh Slovencev je v Kairi namreč kakih 3000 do 4000. Ogledali smo si Memphis, grobje in Sfingo, kar pa od blizu ni napravilo na nas vtisa, okrog piramid pa smo srečali angleške, francoske in nemške raziskovalce. Vendar pa je bil človek kar truden od puščavskega prahu, peska, suhega zraka in vročine. Vrnili smo se. Zvečer smo spet prepevali v družbi jugoslovanskega konzula v Kairi v restavraciji 4 bratov Bolgarov Stambulovićev.

Vtis, ki ga napravi Kairo je, kakor bi bil človek v bazarju. Vsepovsod se prodaja. Je pa vse bolj poceni kot pri nas, zlasti v seziji. Trikratna porcija sladoleda, ki je okusnejši in bolj aromatičen kot pri nas in je prirejen iz sočivja, stane komaj pol piastra (1.25 Din), »Import pivo« v steklenicah se servira z garniranim narezkom s kruhom (7.50 Din). Poletna pijača je »bozva«, iz ječmena varjeni sok in lahka osvežujoča pijača »jahát«. V hotelu »Ritzu« si plačal za orientalski, prvovrstno iz 10 vrst prirejeni menu z napitnino vred samo 25 Din, kar bi pri nas stalo najmanj 100 Din.

Zanimiv je razgovor med nekim akademikom in Arabcem:

V čem mislite, da je razlika med Arabci in Evropci?

— Pri nas je zmerom Alah vse, pri vas pa ni bog nič.

— Evropci so vam vendar zgradili kanale.

— Da, pa za naš denar.

Da, tudi Arabci niso tako neumni, kot bi kdo mislil. So izborni trgovci, vendar pa vljudni do svojih žena in prekrasno občujejo z otroki.

V higienskem oziru vlada nečistost in umazanost. Skoraj pri vsakem drugem opaziš trahom. Otroci so slepi na eno oko, lačni so. Trahom in spolne bolezni se širijo, čeprav je v Kairu 18 bolnic. V evropski četrti pa vlada razkošje, palače so ovite v zelenje, urejeni so lepi nasadi, povsod vlada prvorazredna dekadenca na račun Arabcev.

Bliža se slovo od kairskih rojakov, ki so nas tako prisrčno in gostoljubno sprejeli. Med njimi je največ **Goričanov in Kraševcev**. Postali so vsi realni ljudje, ki jih je življenje prisililo k treznemu življenju prilagodili so se podnebju, **ohranili pa so svoj jezik. Skoraj vsi obvladajo po 5 jezikov:** govore arabska, angleško, francosko, nemško, italijansko. Gospod Gruden je n. pr. že 30 let v Kairi ter se je tam čisto udomačil. Med poklici ni nobenega akademika, pač pa so same služkinje, nižje delavke obrtniki, šoferji, nekaj je uradnikov na konzulatih in učiteljic. Neka Slovenka je celo vzgojiteljica pri Izmet paši. Žive skromno in zadovoljno. Neizmerno so nas počastili z vsem. Neprestano so nas spremljali od sprejema do slovesa in pri tem zanemarjali svojo službo. Pritožujejo pa se, **da se z drugimi jugoslovanskimi narodnostmi ne morejo razumeti, ker jih izkoriščajo. Iskali so stikov z domovino, a vse zaman. Niso dobili ne knjig, ne časopisov**, da so tako kakor popolnoma odrezani od doma. Pravilno je omenil g. Adlešič: — **Slovencem v Kairi se mora ustanoviti Slovenska kolonija.** —

Prijazno in prisrčno smo se poslovili od svojih rojakov in se vračali iz Kaire v Aleksandrijo. Na poti se je v vlaku razvil zanimiv razgovor z Arabci, sporazumeli smo se z gestami in nekaj besedami:

— Džermen?

— Na! (Ne)!

— Frenčmen?

— Na?

— Inglišmen?

— Na!

— Sloven! Yahvet! (Da!)

Pogovor je nanesel tudi na svetovno vojno. Arabec je razkril svoja prsa in pokazal množine urez z bajonetom, ki jih je dobil v vojni.

Sporazumeli smo se, da smo pevci in da sem jaz dirigent. Arabec je imel namreč zelo močno razvite ustnice, iz česar sem zato sklepal, da igra na »kornet«.

Yahvet! je pritrdil.

Kmalu so Arabci izstopili in tudi mi smo se bližali Aleksandriji. V Aleksandriji smo se vkrcali in se vozili 4 dni po morju. Po 4 dneh smo se ustavili pred Boko Kotorsko.

Obisk pri gozdovnikih v Martuljku

Kakih 20 minut od prijazne vasice Gojzd-Martuljek taborijo v prijazni dolinici ob Savi mariborski in ljubljanski gozdovniki.

Vaš dopisnik jih je obiskal kakih 10 minut od postajice v gozdu po glavni cesti pove lično izdelana tablica, kje taborijo gozdovniki.

Po prijazni senčnati stezici te pelje pot črez Savo k prijazni dolinici k gozdovnikom. Ko se približam, ozazim veliko skupino šotorov, in ne daleč od njih je skupina 14 mladeničev igrala odbojko: stasite postave, vse ogorele od sonca ter v kratkih črnih hlačkah brez sraje. Vprašam po taborovodju. Takoj se jih je nekaj priglasilo, da me popeljejo k njemu. Taborovodja je »Beli Lisjak«, krepak mladenič-akademik. Z veseljem se mi ponudi, da mi razkaže tabor, ter mi da nekaj podatkov:

Tabori 56 ljudi. Med njimi so večinoma starejši gospodje, tako nekaj gg. profesorjev, zdravnik, akademiki, in le kakih 20 jih je srednješolcev. Šotorov imajo 27, pred vsakim šotorom visi na malem drogu indijanski totem, kateri ti takoj pove, kdo stanuje v njih.

Notranjost šotorov ti pove, da tukaj vlada red skoraj bi rekel nekaka mučna snažnost. — Kakor je že na sliki razvidno, gori na sredi taborišča večni ogenj, a zaključek šatorov tvori takozvani poseben šotor, kateri jim služi za zbirališče, kajti je večji in obširnejši od ostalih. Pred tem šotorom stoji kakih 9 drogov s totemi.

Ko pogledam v notranjost tega šotora, ostrmim. Vidim mladega gozdovnika akademika g. Kolbiča, ko modelira poprsje taborovodje »Belega Lisjaka«. Gozdovniki imajo lično izdelan kiosk ter na njem reklamo za »Mariborski teden«.

Tabor mariborskih gozdovnikov v Gojzdu

Sedaj pa še pogled v kuhinjo. Kuhinja je prostorna in zelo snažna. Napravljena imajo 3 ognjišča in nad njimi visijo 3 kotlički. Ob kuhinji pa cela skladovnica drv. Beli Lisjak mi pojasni, da plača vsak udeleženec 300 Din in to za bivanje 5 tednov. Hrana je obilna in tečna. Le dobava mleka jim dela nekako preglavico, kajti mleko dobavljajo iz Naklega in to 1 za 2.50 Din.

Vsak gozdovnik dobi dnevno 1 kg kruha. Beli Lisjak pove, da tega niti ne pojedo.

Dnevno ima 8 gozdovnikov dežurno službo, in ti pripravljajo drva, stražijo tabor ter kuharji. Opazil sem tudi nekaj prav mičnih gozdovnic. Seveda jim godbe ne manjka. Zvečer ob ognju s spremljevanjem violine in kitare prepevajo ter si krajšajo čas. Nekako 200 m za šotorom so si gozdovniki v strugi Save napravili bazen. — Bazen je dolg nekako 15 m mestoma globok 1.50 m, da jim je obogočeno tudi skakanje v vodo. Bazen pridno uporabljajo tudi v gojzdu bivajoči letoviščarji. Kaj kmalu se poslovim od prijaznega »Belega Lisjaka« ter jo mahnem čez Savo k ljubljanskim gozdovnikom, ki so njihovi sosedje na drugi strani Save.

Ljubljančanov gozdovnikov je 30, šotorov 11. Taborovodja »Quanabo« (ime nekega indijanca stezosledca) me popelje po taborišču, ter mi razkaže šotore. Isto kar sem povedal o mariborskih gozdovnikih velja tudi o ljubljanskih.

Gozdovniki taborijo še do 10. avgusta. Vsi, ki le morejo, naj si ogledajo gozdovnike v Gojzdu-Martuljku. Ti mladeniči in ljubitelji prirode so vteleśenost izreka: Zdrava duša v zdravem telesu!

Ljubljanska trojica na Marib. tednu

Miha Maleš: Kmetica

MIZARJI, POZOR!

Z uporabo politure **POLIMIT** za trdi in mehki les **prihranite eno tretjino izdatkov, uspeh pa** dosežete **v četrt ure**, medtem ko se trudite z navadno polituro **celo uro. — Zahtevajte brezplačni vzorec! — Barve — laki pri drogeriji**

R. HAFNER, LJUBLJANA-VII.
Celovška cesta št. 61

Trgovskega pomočnika

popolnoma veščega manufakturista in

praktikanta

za trgovskega pomočnika

sprejme »Nabavljalna zadruga uslužbencev državnih železnic v Ljubljani«. Predpogoj absolvirana državna dvorazredna trgovska šola.
Prošnje naj se naslovijo na imenovano zadrugo v Ljubljani, Masarykova cesta št. 17 do 10. avgusta 1935.

IV. „Mariborski teden“ 3.—11. avgusta 1935.

Revija nacijonalne produkcije. Tekstilna razstava, splošna industrijska, velika obrtna, vinska, vrtnarska, fotoamaterska, propagandna, turistična itd.
3.—4. VIII. mednarodni plesni turnir in III. drž. razstava čistokrvnih psov.
9.—11. VIII. plavalne in skakalne tekme na Mariborskem otoku.
Velika razstava slovenske umetnosti

50% popust na železnicah od 1.—15. VIII. 1935.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem javljamo žalostno vest, da je gospod

Anton Staré

graščak in posestnik, častni občan trga Mengeš

previden s tolažili svete vere v 93. letu starosti mirno v Gospodu preminul.

Pogreb bo v Mengšu v ponedeljek 5. t. m. ob 10. uri dopoldne.

V Mengšu, dne 3. avgusta 1935.

Žalujoči ostali.

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA, GREGORČIČEVA UL. 23

LASTNA KNJIGOVEZNICA
ROTOTISK -- TELEFON 25-52

izdeluje po nizkih cenah račune, memorande, letna poročila, letake, lepake v eno- ali večbarvnem tisku

Dnevni dogodki

× **Nacionalna ura.** Ob 19.30 predavaje o mesečnem političnem pregledu. Prenos iz Beograda. Jutri v ponedeljek predava novinar Branko **Stražičič** o temi: »Novine in novinarji«. Prenos iz Zagreba.

× **Dvajset let se ni javil.** Jugoslovanski konzulat v Budimpešti išče 51 letnega Franceta Snoja s Črnuč pri Ljubljani. Omenjeni Snoj je odšel 1914. l. na fronto. Zadnjikrat se je javil svojim otrokom v Ljubljani v letu 1916, od tedaj pa ni od njega nobenega sporočila.

* **Na motorni vožnji** se mi je odtrgala taška z foto-aparatom in kasetami. Prosim, da se mi jo vrne proti nagradi v uredništvo »Glas naroda«.

× **Kmetijska šola v Sv. Jurju pri Celju** naznanja, da je za šolsko leto 1935-36 še kakih 10 mest za gojence nezasedenih. Zato poziva starše primernih fantov, ki imajo željo po kmetijski izobrazbi, da vlože prošnje za sprejem. Kraljevska banska uprava prispeva povprečno polovico k celotni mesečni oskrbovalnini, tako da odpade na stariše, ako dosežejo tudi pri sreškem kmetijskem odboru kakih 60—80 Din podpore, mesečno tudi samo toliko, kar gotovo ni velika žrtev za kmetsko izobrazbo svojega otroka, katera je zlasti v teh težkih časih tako potrebna. Termin za vlaganje prošenj se zato podaljša do 10. avgusta. Ravnatelj.

× **Na grob idealista Avgusta Kožuha!** V sredo dopoldne je prenehalo biti zlato srce 26 letnega našega tovariša Avgusta Kožuha. Z grozo v srcu smo zaprepaščeni onemeli ko nam je zvon pri Sv. Ani oznanil: Gusteljna ni več! Nihče od nas, ki smo Te poznali, ni mogel verjeti, da si mrtev Ti, ki si bil ko cvet v pomladi. Z kolikšnim veseljem si vsako leto polnil in prižigal topiče, katerih grom je opominjal in vabil romarje na božjo pot k Sv. Ani. Da Gustl, Ti si bil tisti plemeniti fant, ki je vedno vzpodbujal in skrbel, da so se vsako leto obnavljali lepi tradicijonalni običaji v teharski fari. Kako smo bili še srečni in veseli skupaj oni večer, ko je zagorel pri cerkvici Sv. Ane bengalični ogenj; še vedno vidim pred sabo Tvoj vedri obraz, ki je žarel od luči — in sreče. Kdo bi si bil takrat mislil, kaj Te čaka? Smrtna sapa je dahnila Vate in padel si, ko si imel visoko zavihane rokave, znojnega čela v službi idealizma. Ni Te več med nami, toda, kakor Te ne bo pozabila Tvoja mamica, ki si jo Ti tako ljubil, tako Te tudi mi ne bomo nikoli pozabili. Naj Ti bo lahka zemljica! Joško Vodenšek.

× **Razpisani mesti cestarjev.** Kr. banska uprava je razpisala dve službeni mesti banovinskih cestarjev, in sicer: eno mesto za odsek od km 28.001 do km 35.000, banovinske ceste I. reda št. 24 Ormož—Kamenščak—Ljutomer—Gornja Radgona do Cmureka in eno mesto za odsek 9.001 do km 10.000 banovinske ceste II. reda št. 245 Radislavci—Moravci—Zagorci ter od km 15.685 do km 20.740 banovinske ceste II. reda št. 253 ter Begovci—Mostje—Pacinj—Dornava. — Prošnje vložite najkasneje do 31. avgusta 1935 pri sreskem cestnem odboru v Ljutomeru.

Ljubljana

Dnevna pratika.

Nedelja, 4. avgusta **Katoličani:** Dominik. **Pravoslavni:** 22. julija, Bl. Marija.

Dežurne lekarne:

Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9, **Ramor,** Miklošičeva cesta 20, **Gartus,** Moste, Zaloška cesta štev. 18.

Današnje prireditve:

Sokol Ljubljana IV. — dramski odsek komedija »Voda« ob 17. na letnem telovadišču na Dolenjski cesti.

* **Knjižnica Delavske zbornice** je tudi v poletnih mesecih precej obiskana. Obiskujejo jo vsi sloji: od brezposelnega delavca pa do vseučiliškega profesorja. Zdelo bi se, da ljudje v poletnih mesecih ne čitajo, vendar je prav obratno, vsi namreč prav pridno segajo po knjigah in črpajo iz knjig svojo najboljšo in najcenejšo zabavo. V mesecu juliju je knjižnica izposodila 4.530 knjig, za 805 več kakor v lanskem juliju. Novih članov pa se je vpisalo 48, kar je dokaz, da vlada za knjižnico zmerom večje zanimanje. Knjižnica je izposodila 1863 slovenskih, 156 srbohrvatskih, 2460 nemških in 51 drugojezičnih knjig, znanstvenih knjig pa je izposodila 434.

Schmoll pasta čevlje čisti, barva, jim daje lesk in konzervira usnje.

* **Konkurzi in poravnave.** Konkurz je razglašen nad imovino Maher G., družbo z o. z. v Ljubljani, Tržaška cesta 9. Konkurzni sodnik Anton Avsec, konkurzni upravnik dr. Ivo Benkovič, odvetnik v Ljubljani. Prvi zbor upnikov bo 16. avgusta ob pol 9. Prijave terjatev do 8. septembra. Ugotovitveni narok 13. septembra ob pol 9. Odpravljen je konkurz nad imovino tvrdke Lovro Sebenik, trgovine z vinom v Ljubljani, Knezova ulica 28, ker je bila sklenjena prisilna poravnava. — Poravnalno postopanje je uvedeno nad imovino Marije Sever, mesarice v Ljubljani, Trnovska ul. 2. Poravnalni sodnik A. Avsec, poravnalni upravnik dr. Josip Sajovic star., odvetnik v Ljubljani. Prijava terjatev do 1. septembra ob 11. Ponuja 40 odstotkov, plačljivih v 1 letu v 4 enakih zaporednih, tromesečnih obrokih. Prvi obrok tri mesece po pravomočnosti poravnave.

DANES popoldne priredi pri Vidmarju (Mokarju), gostilničarju na Ižanski cesti, Gospodarsko, kulturno in narodno društvo »Barje« v Ljubljani **veliko vrtno veselico** s plesom, srečolovom, petjem itd. — Pečnikarjev avtobus bo vozil vsake pol ure izpred gostilne Pengov, Karlovska c. — Pričetek ob 15. uri.

SKRBI? Analizo Vašega življenja Vam napravi **Grafološki Bureau, Celje,** poštni predal 106. Analiza rokopisa in prognoza za življenje samo Din 30'—. Priložite rokopis in podatke o rojstvu!

KAM ODDASTE JESENI SVOJEGA SINA — DIJAKA? V Učiteljski dom v Ljubljani. Zmerna cena. Dobra hrana. Strogo nadzorstvo. Pomoč pri učenju. Pišite po prospekt na upravo **Učiteljskega doma** v Ljubljani 7, Žibertova ulica 27.

Maribor

Ponarejevalec mrtvaških listov se je sodil sam

Maribor, 3. avgusta.

V Ptuju in Mariboru je pred dnevi dvignila mnogo prahu afera o ponarejevanju mrtvaških listov zaradi izplačila posmrtnin. Tako je bil v to afero zapleten 47 letni posestnik Franc Križan iz Ptuja, ki je ponarejeval mrtvaške liste v nameri, da se okoristi z visokimi posmrtninami. Toda možakarju so prišli kmalu na sled in v strahu pred hudimi posledicami si je danes zjutraj v Hajdini pri Ptuju pognal Križan kroglo v glavo. Prvotno so domnevali umor, nato pa so našli pismo, ki je zadevo osvetlilo. Grebaje za prevaro 100.000 dinarjev, ki jih je Križan dobival v obrokih.

Bodoča sokolska pohorska postojanka na Mariborskem tednu. V okviru tujskoprometne razstave zbuja veliko pozornost tudi model projektirane sokolske pohorske postojanke in načrti.

Nesreča pri delu. Pri struženju železa je stroj odtrgal 18-letnemu ključavničarskemu vajencu Jožetu Lakoti dva prsta leve roke. Poškodovanec se zdravi v mariborski bolnici.

Padec s kolesa. Ko se je včeraj popoldne peljal 30-letni delavec Alojz Strah na kolesu po Ptujski cesti v mesto, je padel z vozila in si zlomil levo nogo. Prepeljan je bil v bolnišnico.

Muzej ob Mariborskem tednu. Za trajanja Mariborskega tedna je muzej v Cankarjevi ulici odprt dnevno od 8. do 12. in od 14. do 18. ure.

Naznanilo!

Dovoljujem si vljudno javiti, da sem odprl

trgovino z mešanim blagom na Vidovdanski cesti 1

(nasproti kavarne Stritar)

Na zalogi bom imel vedno sveže prvovrstno **ŠPECERIJSKO, DELIKATESNO IN KOLONIJALNO BLAGO.**

Moja glavna skrb je, ustreči cenjenim odjemalcem v vsakem oziru in si tako pridobiti polno zaupanje. Na željo dostavim vsako količino blaga na dom.

Prosim, da mi blagovolite izkazati Vaše zaupanje in naklonjenost s skorajšnjim obiskom v moji trgovini.

Zagotavljam, da se bom potrudil v vsakem oziru ohraniti izkazano mi zaupanje.

Priporočam se

Škorjanc Filip, trgovina z mešanim blagom, Ljubljana

Vidovdanska cesta št. 1

Naročajte „Glas naroda"!

Posredujem denar

na hranilne knjižice vseh denarnih zavodov

RUDOLF ZORE, LJUBLJANA

Gledališka 12, Telef. 38-10

Za pismen odgovor priložite 3 Din v znamkah

Knjigarna „Učiteljske tiskarne" v Ljubljani

podruž. v Mariboru

Priporoča cenjenemu občinstvu svojo zalogo pisarniških in šolskih potrebščin ■ Lastna izdelovalnica šolskih zvezkov ■ Knjigarna sprejema naročbe za knjige iz inozemstva, na vse domače in inozemske revije ■ Velika izbira razglednic in slik

Cene solidne! Postrežba točna!

KLIŠEJE V VSEH VRSTI IZDELUJE SOLIDNO

KLIŠARNA ST. DEU

LJUBLJANA - DALMATINOVA UL. 13

Ant. Rud. Legatov enoletni tečaj v Mariboru.

Vpisovanje dnevno od 10. do 12. samo v šolski pisarni, Vrazova ulica 4, šolski programi brezplačno.

LASTNI DIJAŠKI NTERNAT.

Angleško sukno

v najmodernejših tkaninah v lepi izbiri samo pri tvrdki

FRANJO MAJER

Maribor, Glavni trg štev. 9

Vsaka gospodinja zahtevaj za čiščenje kovin v bodoče le

SERVITOR-VATO Servitor-Vata

Dobite jo v vsaki železninski in špecerijski trgovini

EKSTRAT družba, Ljubljana, Gosposvetska c. 8

Zobozdravnica, dr. Med. dent et dr. phil.

BOSILJKA KRAJNOVIĆ

se je vrnila z dopusta ter zopet redno ordinira v MARIBORU, Glavni trg št. 23 (hiša Oset) od 9. do 12. in od 15. do 18.

Hazardna igra. V znani gostilni na Koroški cesti so včeraj aretirali Alfonza Langa, ki so ga zalotili pri prepovedani hazardni igri.

Pohištvo, tapetniške izdelke in vso drugo **stanovanjsko opremo** nudi po najugodnejših cenah tvrdka

E. ZELENKA, MARIBOR, Ulica X. oktobra

Bik s šestimi nogami. Obiskovalcem Mariborskega tedna se obeta nova atrakcija. Tako bo Emil Kopal iz Osijeka razkazoval na Marib. tednu živega bika s šestimi nogami.

Kopiram, razvijam, povečavam

vestno in strokovno

FOTO JAPELJ, MARIBOR

Gosposka ulica štev. 28

Kino Union. Danes krasen ljubavni film »Vedno v mojem srcu«, v nemškem jeziku.

JAKOB MULAVEC, Maribor, Kralja Petra trg 1. Zaloga ur, zlatnine in srebrnine ter optičnih predmetov. Izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela točno, solidno in poceni.

Najdenih še 74. tisoč dinarjev. Kakor smo poročali, je vlomilec Žnidarič pokazal mesto, kjer je bilo skritih 100 tisoč dinarjev, ki so izginili ob priliki vloma pri trgovcu Hermanu v Očeslavcih. Te dni pa sta tudi ostala dva komplica Mlinarič in Grah izdala skrivališče, kjer je bilo še ostalih 74 tisoč dinarjev, tako da trgovec Herman zaradi vloma ne trpi nobene škode.

Celje.

Grajski kino: Danes najboljša veseloigra z Any Ondro v režiji Karla Lamača »Zamenjana nevesta«. Globoko znižane cene! V predpripravi »Rože z juga«.

Celje

Ponesrečena kolesarja. Potočnik Ciril, 35 let stari čevljarski pomočnik s Pake pri Vitanju, se je vozil v petek s kolesom iz Celja domov. Pred Sotoškovo gostilno pa se mu je zakadil pred kolo velik pes. Kolesar je padel in si zlomil desno nogo v stegnu. — Potočin Jožef, 41 let stari železničar z Zidanega mosta pa je v četrtek padel s kolesa in si zlomil levo nogo. Oba se zdravita v celjski bolnišnici.

Obiščite obrtno razstavo v Celju 4. VIII. do 18. VIII.

SPECIJALIST ZA NOTRANJE BOLEZNI

DR JOŽE FLAJS

ordinira: CELJE, Kovaška ulica 3, I. nad. (hiša davkarije)

Nogometni turnir za pokal bodo igrali danes popoldne na Glaziji Sk Celje. Atletiki in Jugoslavija. Začetek ob pol petih.

Zveza delavskih žen in deklet priredi 11. t. m. ob 15. uri pri »Zelenem travniku« sestanek članstva.

Navodila za znižano voznino v Celje. Vsi posetniki razstave imajo pravico do polovične voznine pri povratku, ako kupijo na odhodni postaji železniško legitimacijo K. 12, ki je zelene barve in stane Din 5 ter celo karto do Celja s postajnim žigom pri odhodu. Za povratek kupijo polovično karto, a legitimacija mora imeti žig odhodne postaje (Celje) ali »Putnika« in potrdilo o posetu razstave. Če bo v zadnjem momentu dovoljena polovična vožnja, ki dovoljuje brezplačen povratek, kupijo posetniki celo karto in legitimacijo K. 13 in imajo brezplačen povratek.

Ptuj

Umobolni 6 letni deček zanetil požar.

Pred dnevi je izbruhnil požar pri posestniku Galunu Jožefu v Stoprcah. Pogorela mu je hiša, ki je bila lesena in krita s slamo ter vsa gospodarska poslopja, kakor tudi inventar, krma in žito. Na pomoč prihiteli gasilci so mogli požar samo lokalizirati, da se ni razširil tudi na sosednje hiše.

Požar je zanetil 6 letni umobolni sin Ivan. Zažgal je namreč, ko je bil sam doma v kuhinji, kup trsk. Ogenj se je pa hitro razširil tudi na pohištvo in stavbo. Nato je nesrečnež hitel v vas pripovedovat vaščanom, kako velik ogenj je zakuril. Oškodovanec trpi do 30.000 Din škode, ki je pa na srečo krita z zavarovalnino.

SITAR & SVETEK — Štampiljke, etikete. Graverstvo — sedaj na Marijinem trgu 8.

GOSPODINJE! 5 do 6 Din Vas stane 1 kg domačega pralnega mila, če ga kuhate z milnim ekstraktom »Ruha« po najnovejšem navodilu, ki ga dobite brezplačno v

DROGERIJI R. HAFNER

LJUBLJANA, Celovška c. 61

Anton Skrbec:

Pred dvajsetimi leti...

Dne 15. septembra so s strahovitim ognjem vseh kalibrov napadli mesto in njegovo okolice. Porušili so državni kolodvor na Blančah (Solkanu), kar ga je še ostalo izza 3. avgusta, in cerkev na Kapeli. Razdejali so tudi vse francoskegrobnice, ki so bile še izza dobe Napoleona Bonaparte-ja.

Dne 30. in 31. oktobra se je začela strašna ofenziva, ki je trajala neprenehoma noč in dan. Italijani so poslali v naskok štiri zbore in to od Gorice do morja, v dolžini 25 km. Šlo jim je v glavnem za to da zavzamejo most čez Sočo v Pevni. Tu je stalo 160.000 mož italijanske vojske. V bitki, ki se je razvila v boj na nož, kjer je šel mož proti možu, je pri Oslavju in čez Pevmo do hriba Kalvarije obležalo na tisoče in tisoče mrtvih. Italijani so se po grozovitem boju nekoliko umaknili proti Brdom. Pri tem strašnem klanju in topovskem ognju vseh vrst, kjer je sodelovalo 8 divizij, je bilo na laški strani petino ljudi mrtvih ali ranjenih.

Mesto je bilo kakor izumrlo. Nikjer ni bilo videti živega človeka. Kdor ni mogel bežati v zaledje in je ostal v mestu, je tičal globoko v kleteh in čakal česarkoli, pripravljen na vse. Pri tej oktoberski ofenzivi je bilo v Gorici uničenoeno izmed najlepših poslopij: novo semenišče v Dreossi ulici in sto in sto drugih krasnih zgradb, ki so bile prej mestu v okras. Zdaj je bil tu samo kup razvalin, po katerih je bila razmetana različna oprava, ki je še ostala dolgoprstnežem.

Med razvalinami so ležala vsa razmesarjena človeška bitja, da ni bilo mogoče nikogar več spoznati. Zaradi tega se je začel po mestu širiti smrad. Sonce je prigrevalo in pretila je zato nevarnost, da izbruhne epidemija, ki bi pomorila še ono, kar je ostalo po čudnem naključju še živega.

Po ofenzivi so imeli Italijani mnogo dela s pokopavanjem mrličev. Tako je bil nekaj časa mir, toda ne dolgo. Že 22. novembra so topovska žrela spet začela bruhati uničujuči ogenj na mesto in okolico: Solkan, Štandraž, Šentpeter, Vrtojbo, Mirno in Bilje. Isti dan je granata udarila v zvonik v Štandražu prav tja, kjer so bili prej obešeni zvanovi. Odbila je en vogal, tako da je zvonik ostal samo še na teh oporah. Pokončanega je bilo tudi precej civilnega prebivalstva po imenovanih vaseh. Italijani so namreč strejali na vsakogar, ki so ga opazili iz zraka, pa naj je bil to civilist ali vojak, moški ali ženska. Mnogo žrtev je bilo iz sile ali potrebe, kajti ljudstvu je primanjkovalo živil in vode. Bili so ljudje tudi že vsega naveličani v podzemskih brlogih in tu pa tam si je kdo privoščil, da je šel na prosto. V mestu je bilo ubitih več stražnikov, orožnikov, civilistov in tudi mnogo vojakov.

Po večdnevnem brezuspešnem bombardiranju je za nekaj dni zavladala tišina na obeh straneh. Po uničenju je bilo treba tu pa tam pokopati mrtvece, pobrati ranjence, katerih je bilo nemalo na obeh straneh, in jih poslati v zaledje. Vendar ta tišina ni trajalo dolgo. Vsako noč je bilo slišati s Kalvarije in Oslavja rezgetanje strojnih pušk, večkrat je pa zagrmel tudi večji top, da ga je bilo čuti celo v Ljubljano in dalje.

Božičnico in Novo leto 1916. smo praznovali ob koncertu topov in ob blagoslovu topovskih izstrelkov. Na dan sv. Štefana, 26. decembra je priletela granata in porušila hišo na Katarininem trgu; v kateri je imel stanovanje pesnik Simon Gregorčič, ter je popolnoma do tal razrušila kakor v maščevanje tistemu Simonu Gregoriču, ki je zložil pesem »Soči,« v kateri je napovedal to vojno.

Na Livadi (Jasna poljana) je bila nova naselbina iz samih ličnih hišic, podobnih malim vilam, ki so bile last nižjih uslužbencev in uradnikov; postavljene so bile s prihranki, ki so si jih morali od ust odtrgati, ob vsaki hišico pa je bil lep zelenjadni vrt. Vsa ta Jasna poljana je bila v nekaj urah sama razvalina in vsa zemlja naokrog razorana, tako da ni bilo več sledu o prejšnjih hišicah in vrtovih. Vse je bila sama puščoba, prav tako v ulici Arzoni, kjer se je nahajala vojaška bolnica. Na Plazzuti je bila porušena starodavna cerkev z zvonikom, druga poslopja in hiše okoli cerkve.

To divjanje je trajalo kakih 10 dni. Ogenj in smrt že tako nista imela več kaj opraviti v skoraj uničenem in oropanem mestu. Po tem ognju so nekoliko prenehali, vendar samo toliko, da so se lahko pripravili še za novo večjo ofenzivo.

Za pust so nam pripravili mastne krofe. Na 25 km dolgi črti prav do morja smo bili deležni čudovite maškerade in ognjenega plesa, ki je rušil cele ulice hiš. Kopališka ulica v kateri ni ostala niti ena hiša, prav tako ne v Klomperku, v Solkanu na Kornu, hiša peka Dreščeka, porušena palača grofa Atemsa v kateri je bil tudi deželni muzej. Hiša kmetske posojilnice je bila vsa porušena, tudi Gosposka ulica je bila sama podrtija.

Po tej katastrofi je bil nekaj časa mir, razen bojev na Kalvariji in ob obrambni črti, ki so se začeli okrog 9 uri zvečer in trajali do polnoči.

Meseca aprila so nam za Veliko noč zapele žalostno Alelujo italijanske granate. Topovi in neprestano grmenje. Na velikonočno nedeljo je granata ubila starčka v Gosposki ulici, ko je peljal na ročnem vozičku nekoliko krompirja, da ne bi od lakote umrl. Tako ga je granata rešila skrbi in trpljenja, ki ni prizanesla tudi nekemu stražniku in neki ženski. Potem je trajala spet nekaj časa tišina, razen na Oslavju, Št. Mavru in ob obrambni črti.

Gospodarstvo

Vnovčevalne zadruge pomoč kmetu

Posledica prekupčevanja je, da dobi kmet le dve tretjini, dostikrat celo samo polovico vsega zneska, ki ga plača konsument. Če bi obstojal neposreden stik med kmetom-producentom in meščanom-konsumentom, tedaj bi kmet pri nespremenjenih tržnih cenah, ki so zdaj itak zelo nizke, lahko izkupil lepe odstotke več; če bi pa vrhu tega lahko vplival na trg in cene, tedaj pa bi se mu kmetija kmalu zopet vsaj toliko izplačala kakor pred vojno.

Nastane torej vprašanje, kako more kmet vzpostaviti neposredne stike s konsumentom in obvladati trg?

Na razpolago mu je teoretično dognan in praktično preizkušen instrument —

vnovčevalna zadruga.

Posamezni hribovski kmet ne more poslati svoje krave ali 10 litrov mleka ali 100 kg krompirja na oddaljeni trg, ker se mu ne izplača transport za tako majhno množino. Še manj more s tako množino vplivati na tržne cene; najmanj pa more vplivati na pravilno regulacijo trga, t. j. na postopen donos blaga in razdelitev istega na posamezne trge, kar je pa pogoj, da se vzdrže cene. Posameznik je torej navezan na bližnjega prekupca ali celo samo branjevca, slednji na grosista, ta zopet na detajlista. Vsi trije posredniki imajo stroške in hočejo tudi zaslužiti, kar gre v škodo producenta. Zasebni posredniki tudi ne regulirajo trga in produkcije, saj njim ne gre za tržno ceno, temveč le za zaslužek v obliki diference med kupno in prodajno ceno, ki je lahko enaka pri nižji ali višji tržni ceni.

Samo združeni v veliki in močni gospodarski organizaciji morejo torej kmetje vnovčevati svoje pridelke neposredno na velikih trgih in tako izločiti posrednike, posredniški dobiček pa obdržati sebi. Samo močna organizacija, ki razpolaga z vsem pridelkom, lahko vpliva na trg, dostikrat pa naravnost diktira cene, s tem, da skrbi da ne pride na trg preveč blaga na enkrat. Saj vidimo, da n. pr. v Ameriki sežigajo odvišno kavo in žito, na Danskem pa pokoljejo teleta, da tako »razbremene« trg in obdrže cene.

Močna zadružna organizacija pa bi lahko tudi vodila produkcijo, ker bi n. pr. določala koliko tržnih pridelkov sme in more v promet in denar. Tako bi kmetje vsaj do neke mere lahko uravnavali pridelovanje po potrebah trga. Ne dogajalo bi se več kakor pred leti pri hmelju ali še pozneje pri prašičih. Ko so bili prašiči zelo dragi, je zlasti na Dolenjskem bila vržena parola: zrediti veliko mladih prašičev. Pri tem pa so ti propagatorji prezrli, da je bila izdana enaka parola tudi v drugih krajih in v inozemstvu. Posledica ni izostala. Že čez dve leti so bili prašiči brez cene in kupca. Znan je slučaj, ko je kmet v jezi vrgel odvišne pujske v Krko in bil za to še kaznovan.

Skromen dokaz, kako more močna organizacija voditi trg in produkcijo, nam nudi Nemčija, Čehoslovaška in drugod, kjer so z zakoni ustvarili obvezne organizacije kmetov za vnovčevanje pridelkov. Tu so se kljub trajajoči krizi cene zopet dvignile. V Nemčiji so n. pr. pri maslu padle od 179 na 84, torej čez polovico, organizacija »Deutsche Milchwirtschaftliche Vereinigung« pa jih je že dvignila na 130 mark.

Kakor vidimo, gospodarska organizacija na zadružni podlagi lahko izdatno izboljša rentabiliteto našega kmetijstva. Prav za prav pri nas zadružno organizacijo že imamo, ki je že precej stara in močna. In vendar se kmetovanje ne izplača.

Vzrokov je več, glavni so pa ti-le:

Prvič je pri nas samo kreditno zadružništvo močno, dočim je vnovčevalno, razen mlekarskega, še vedno v povojih.

Drugič naš kmet ni dober zadrugar, ker ni dovolj trgovsko izobražen, požrtvovalen, reelen in discipliniran. To so namreč lastnosti pravega zadrugarja, brez katerih zadružno delo ni uspešno.

Tretji in morda največji vzrok pa je rahel, da ne rečem pomanjkljiv ustroj naših vnovčevalnih zadrug. Poleg nevzgojenih zadrugarjev imajo naše zadruge veliko premalo lastne obratne glavnice in pomanjkljive pravne vezi med zadrugo in zadružniki.

(Po predavanju v radiu.)

Društvo vlagateljev denarnih zavodov v Ljubljani

opozarja vlagatelje na veliko važnost njihove organizacije. Baš sedaj je nujno potrebno, da se vsi upniki denarnih zavodov strnejo v eno vrsto, ker se bodo na eni strani v najbližji bodočnosti objavili zakoni o bankah in denarnih zavodih, pri katerih bo treba z veliko pazljivostjo gledati na interese vlagateljev, na drugi strani pa se bo v najkrajšem času reševala usoda več denarnih zavodov, ki so prosili za zaščito. Opozarjamo vlagatelje, da se sanacija nekaterih zavodov utegne izvršiti v škodo vlagateljev, ker zakon predvideva možnost, da se pretvori 40 odstotkov vlog v rezervni sklad, glede katerega pa je zelo vprašljivo, ako bodo iz njega mogli vlagatelji dobiti vrnjene svoje vloge. Društvo vlagateljev denarnih zavodov v Ljubljani je na merodajnih mestih že intervenilo pismeno in osebno, da se naj te sanacije ne izvedejo v breme vlagateljev in tudi tem potom apelira na pristojne gospode, da sanacije denarnih zavodov, ki bi se morale izvršiti zgolj v breme vlagateljev, ne dopuste. Gg. člani našega društva in vsi vlagatelji dobe podrobne informacije glede posameznih sanacijskih predlogov v društveni pisarni (Ljubljana, Kralja Petra trg št. 3, pisarna gda notarja Ušlakarja) in se naprošajo, da podpro prizadevanje društva, da ne pride do takih sanacij, ki bi globoko zarezale v pravice in premoženje vlagateljev. Društvo vlagateljev denarnih zavodov v Ljubljani.

*

= **Glavna skupščina obrtne banke v Ljubljani.** Glavna skupščina Obrtne banke v Ljubljani se bo vršila 16. t. m. Na dnevnem redu je razdelitev dobička ter predlog o znižanju delniške glavnice in izdaji prioritetnih delnic. Sedaj znaša delniška glavnica banke 2 milijona dinarjev. Poleg tega je na dnevnem redu še izprememba pravil in volitev uprave

= **Trdnjava kot tresor za ameriško zlato.** V bližini Port Noksa že več mesecev gradijo ogromno trdnjavo, kjer se bo shranjevalo vse zlato Zedinjenih držav. Velikanska blagajna, ki bo zgrajena iz najtrdnejšega jekla, se bo nahajala v notranjosti ogromne granitne skale. Ko bo ta največja blagajna na svetu dograjena, se bo preneslo, seveda strogo zastraženo, vanjo zlato vseh amerikanskih bank. Kljub temu, da bo to največja blagajna na svetu, bodo znašali stroški samo pol milijona dolarjev, kar primeroma ni veliko.

= Sport =

Tekme za državno prvenstvo

V Ljubljani: PRIMORJE : GRADJANSKI ob 17. Predtekmi: Primorje (jun) : Korotan (komb.) ob 14.30, Primorje (rez.) : Retje (Trbovlje) ob 15.20.

V Beogradu: BSK : HAJDUK.

V Zagrebu: HAŠK : JUGOSLAVIJA.

V Sarajevu: SLAVIJA (S) : SLAVIJA (O).

Kolesarska dirka za prvenstvo Jugoslavije. Ljubitelje kolesarskega sporta opozarjamo na današnjo kolesarsko dirko za prvenstvo države, ki bo na progi Ljubljana—Zagreb (150 km) in katere cilj je ob 10.30 na Dolenjski cesti pri Jelačinovi gostilni.

Prvi dan lahkoatletskega prvenstva v Mariboru

Maribor, 3. avgusta.

Sinoči sta se v okviru tekmovanja za lahkoatletsko prvenstvo Maribora izvedli na igrišču Železničarja dve disciplini, ki sta obe končali z lepim uspehom. V teku na 800 m je bil postavljen nov mariborski rekord po Hoferju (Rapid) s časom 2.05, Drugi je bil Mühleisen (Rapid) 2.06'2, tretji pa Muravs (Železničar) 2.07. — V teku na 5000 m je bil plasman naslednji: 1. Kangler (Maraton) 16.52'2, Podpečan (Žel.) 17.40, 3. Hoš (Maraton) 18.

Iz plavalnega sporta

Ameriška damska prvenstva v Newyorku so prinesla, kot se je pričakovalo izborne rezultate in nove rekorde. Na 800 yardov prosto se je posrečilo Leonori Knight s časom 11:34 izboljšati že 5 let stari svetovni rekord Helene Madison (11:41,2) za več ko 7 sekund. Na progi 500 m prosto je zmagala zopet Knightova s 7:10,6, na 220 yardov prosto pa Loupethy z 2:35, kar predstavlja dva nova ameriška rekorda. Olimpijska zmagovalka v skokih s stolpa Dorothy Poynton je zmagala z 84,39 točkami. Na 300 m pa je dosegla stafeta Fowler-Compa-Dickson čas 4:39,3.

Arne Borg je dobil nevarnega konkurenta v Rusu Borisovu, ki je dosegel v Moskvi te-le rezultate: 50 m 26.5; 100 m 59,1; 200 m 2:17.); 400 m 5:01 (vse prosto). Hrbtno: 100 m 1:09.9; 200 m 2:33.2.

Italijanski prvak Franco Pepe je izboljšal v Bologni svoj rekord na 50 m prsno od 36,3 na 34,2 sek.

Za nemška plavalna prvenstva, ki bodo 10. in 11. t. m. v Plauenu, je priglašenih 83 klubov, 65 stafet in 155 posameznikov.

V Kopenhagnu je postavil Jörgen Jörgensen na 1500 m z 21:45 nov danski rekord za progo.

Taris je zmagal v Bordeaux na progi 400 metrov s časom 5:12,4; na 200 m pa v 2:22,1 oboje v prostem stilu. Cartonet je pri istem tekmovanju dosegel na 200 m prsno čas 2:53,6

Drobne sportne vesti

Šved Anderson je premagal v Newxorku v 15 rundah bivšega boksarskega svetovnega mojstra Mickey Walkerja.

Na velikem lahkoatletskem mitingu, ki bo danes v Parizu, se srečajo na 1500 m Beccalis in Normand (Francija) z Brightom (USA), na 100 m pa bo startal znameniti Peacock, momentano najboljši tekač na tej progi.

Pred 250.000 gledalci je zmagal na Nürnburgringu (561,820 km) za veliko avtomobilsko nagrado Nemčije, Italijan Nuvolari na Alfa Romeo v času 4:08:40,3, 2. Hans Stuck (Auto Union) 4:10:18,8, 3. Caracciola (Mercedes Benz).

Ruska atletinja Bikova je dosegla v teku na 500 m čas 1:16,8, ki je boljši od svetovnega rekorda Poljakinje Valasiewiczeve (1:17,3).

Anglija si je že drugič priborila Davisov pokal, ki ostane v Evropi. Nad USA je zmagala presenetljivo visoko s 5:0.

Kombinacija Slavija — Sparta bo odigrala v novembru več tekem, predvsem pa proti Manchester City, ki bi se rad revanžiral za visoki poraz (5:1), ki ga je doživel letos v maju v Pragi.

Ruski rekord v skoku ob palici je izboljšal Rajeski v Kijevu na 4.15 m.

Sokolstvo

Današnji sokolski nastopi

Širom Dravske banovine bodo danes sokolski nastopi in zleti, za katere vlada med sokolskim članstvom in občinstvom veliko zanimanje.

V najbližji ljubljanski okolici bodo pokazjali sadove sokolskega dela Sokoli v **Polju** in **Borovnici.** Pomembno sokolsko slavje bo na nekdanjih tako zvročih domžalskih tleh, kjer bo **domžalski Sokol** proslavil svojo 30 letnico.

Najpomembnejša sokolska manifestacija pa bo ob naši skrajni zapadni meji v Žireh, kjer bo **žirovski Sokol** proslavil 30 letnico uspešnega in vztrajnega sokolskega dela. Za ta jubilej vlada veliko zanimanje. Iz Ljubljane se udeležijo slavja Ljubljanski Sokol, Sokol I Tabor, Sokol Ljubljana III, pa tudi članstvo ostalih ljubljanskih društev se bo pridružilo prej imenovanim društvom. Kot zastopnik Saveza SKJ se udeleži slavja I. namestnik staroste SSKJ br. **Engelbert Gangl,** kot bivši starosta Idrijske sokolske župe, pod katere okrilje je spadal žirovski Sokol.

Gorenjski Sokoli bodo pohiteli k nastopu društva v **Preddvoru,** kamor bo korporativno pohitela kranjska skupina, dočim bodo Sokoli iz blejskega kota izleteli v **Bohinjsko Bistrico.** V območju Sokolske župe Maribor bodo telovadni nastopi v Mariboru pri **Sokolu II na Pobrežju, v Račah in v Limbušu.** Vse sokolsko članstvo opozarjamo na te nastope, da se jih v čim večjem številu udeleži in manifestira za sokolsko idejo v blagor kralja in domovine.

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 5 Din. Drž. in ban. davek 3 Din. Oglasniki, ki iščejo službe, plačajo samo po 25 par za besedo. Pri malih oglasih reklamnega značaja stane petitna vrsta 2 Din. Na pismena vprašanja je priložiti za odgovor 2 Din v znamkah. — Mali oglasi so plačljivi takoj pri naročilu.

MAKULATURNI PAPIR v manjših količinah prodaja uprava »Glas naroda«.

STANOVANJSKO HIŠO v mestu ali najbližji okolici bi kupil s prevzemom hipoteke. Ponudbe z navedbo cene, rentabilnosti, upnikov in dolgov na upravo lista pod značko »400 tisoč«.

TROCEVNI RADIOAPARAT kupim. Ponudbe na upravo lista pod »Glasba doma«.

MOŠKO KOLO dobro ohranjeno, poceni, se kupi. Ponudbe z navedbo cene na upravo lista pod »Kolo«.

KNJIGOVODJA-BILANČNIK z najboljšimi referencami, večletno prakso išče zaposlenje v mestu ali tudi na deželi. Ponudbe pod šifro »Knjigovodja«.

KUPIM pisalni stroj, dobro ohranjen. Ponudbe z navedbo cene in znamke na upravo lista pod šifro »Pisalni stroj«.

OTROŠKI VOZIČEK globok, sive barve, dobro ohranjen, prodam. Naslov pove uprava lista.

HRANILNO KNJIŽICO Mestne hranilnice ljubljanske in Ljudske posojilnice kupim. Plačam takoj v gotovini. Ponudbe pod značko »Knji... oglasni oddelek lista.

HIŠ... ali najbližji okolici kupim. Ponudbe s popisom, navedbo števila stanovanj in cene na ... oddelek pod »Resen kupec«.

KNJIŽICO Kmetske posojilnice ljubljanske okolice za Din 40.000·— prodam ali posodim na varno vknjižbo. Ponudbe na oglasni oddelek lista pod »Vknjižba«.

IŠČEM stanovanje štirisobno s pritiklinami v mestu ali v bližji okolici v neposredni bližini tramvaja. Ponudbe na »Stanovanje«.

NOVI NAROČNIKI našega lista prejmejo na željo vse številke priloge »Glas slovenskih otrok«. Na zalogi imamo samo nekaj 100 komadov, zato se požurite! — Uprava »Glasa naroda«, Ljubljana-Nebotičnik.

ZASTOPNIKE V VSEH OBČINAH DRAVSKE BANOVINE iščemo. V poštev prihajajo mlajše moške in ženske moči, ki imajo v okolišu dovolj znancev in prijateljev. Ponudbe na upravo dnevnika »Glas naroda«, Ljubljana-Nebotičnik pod »Dober nastop«.

PROTI KURJIM OČESOM. Kdor si želi boljšega pedikerja, je na razpolago cenjenemu občinstvu pediker A v b e l j, kopališče Okrožnega urada. Ljubljana, Miklošičeva cesta.

SPREJME se deklica, najraje Primorka ali Štajerka, revna, brez staršev v pomoč gospodinjstvu. Naslov v upravi lista.

DO DIN 5000·— MESEČNO lahko vsak zasluži! Pišite na upravo »Glasa naroda« pod »Novo«.

SLAŠČIČARNA LENARDIČ, Ljubljana, Breg 1 izdeluje prvovrstno suho pecivo, za posebne prilike po naročilu tudi mehko, torte in vsakovrstno drugo fino pecivo. Priporoča se trgovcem, delikatesnim trgovinam in raznim društvom za vsakovrstne prireditve.

TVRDKA A. & E. SKABERNE, Ljubljana, javlja da jemlje do preklica v račun zopet hranilne knjižice prvovrstnih ljubljanskih denarnih zavodov (Mestna hranilnica, Ljudska posojilnica itd.).

POSOJILA BREZ POROKOV
dajemo državnim in samoupravnim uslužbencem, oficirjem in podoficirjem, itd. Pišite upravi »Glasa naroda« pod: »Ugodno«.

OBVEZNICE vojne škode tudi posamezne komade kupim. Ponudbe z navedbo cene pod »Ratna šteta« na oglasni oddelek lista.

PRISTNE BELE KORALE (koljeje) prodam. — Pošljite naslov na oglasni oddelek lista pod značko »Korale«.

KNJIGE: nemško-španski in obratni slovar, Berlitz nemško I. del, italijanski I. in II. del prodam. Naslov v upravi.

SAMOSTOJEN korespondent prevaja nemško, italijansko, francosko in angleško korespondenco kot postranski zaslužek. Cenj. ponudbe pod »Vestno« na ogl. oddelek lista.

LETOVIŠČAR! Zahtevane številke »Glas naroda« in dotične revije prinesem danes popoldne. Čakaj na postaji. Pozdrav Ambrož.

DALJNOGLED Zeiss, 8 kratno povečanje, v dobrem stanju kupim. Ponudbe z navedbo cene pod »Zeiss« na upravo lista.

BILANCE sestavlja, pregledava in daje tozadevne nasvete strokovnjak. Cenj. ponudbe pod »Natančen« na oglasni oddelek lista.

ENONADSTROPNA hiša z gostilno in trafiko ter nekaj zemljišča v okolici Ljubljane ob zelo prometni cesti proti Dolenjskem se proda. Pisati pod »September« na ogl. oddelek lista.

MIZO 2 m dolgo 1 m široko, razložljivo, pripravno za tapetnika ali krojača, prodam. Naslov v upravi lista.

DELNICE JadranskoPodunavske banke kupim. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. lista pod »Takoj«.

TEXTIL-INDUSTRIE, Sammlung Goeschen tri knjige, Spinnerei, Weberei, Färberei prodam za Din 100·—. Naslov v upravi.

AGILNE ZASTOPNIKE sprejmemo v vseh mestih za detajlno prodajo konsumnega predmeta. Ponudbe na upravo lista pod »Zaslužek«.

ODDA SE s 1. novembrom trgovski lokal (s pritiklinami) v Šelenburgovi ulici. Pogoje pove istotam Zavarovalnica »Croatia«.

»Črni orel«, šef abesinskega letalstva

Hubert Julian, znan pod imenom »Črni orel« je kot šef abesinskega letalstva pridobil na rivijeri: 4 Angleže, 2 Francoza, 6 Američanov in 2 Rusa, ki so kot piloti bili uvrščeni v abesinsko vojno letalstvo.

Za mal' d'narja dost' muzke

PLOŠCE — GRAMOFONE izposojamo, zamenjavamo, prodajamo in kupujemo

ELEKTROTON d. z o. z.
PASAŽA NEBOTIČNIKA

KMEČKI MAGAZIN
Ljubljana, Krekov trg 10 (nasproti Mestnega doma)
Vas postreže z najboljšim blagom in najnižjimi cenami. Ako hočete dobro kupiti in prihraniti denar, obiščite to trgovino

Ureditev dolgov
potom sodnih in izvensodnih p o r a v n a v.
Nasveti v konkurznih zadevah in vseh drugih trgovsko-obrtnih poslih. — Strokovne knjigovodske revizije, sestava in aprobacija bilanc.
Preskrba k r e d i t o v, nasveti glede branilnih vlog in plasiranje istih. — Vsi posli kmečke zaščite.
Edina koncesijonirana komercijalna pisarna:
LOJZE ZAJC,
Ljubljana, Gledališka ulica 7. Telefon 38-18

Razpis

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani razpisuje oddajo obnovitveno vzdrževalnih gradbenih, t. j. zidarskih, kleparskih, krovskih, mizarskih, pečarskih, ključavničarskih, vodovodno-inštalacijskih, plinsko-inštalacijskih, soboslikarskih, pleskarskih in parketarskih del v svojih stanovanjskih hišah v Mariboru.

Končni dovršitveni termin vseh razpisanih del je določen za dan 30. oktobra 1935.

Vsi razpisni podatki, proračuni, gradbeni pogoji in načrti objektov so interesentom na razpolago in na vpogled pri podpisanem uradu v Ljubljani, Gajeva ulica štev. 5/II, gradb. odd., in sicer od dne 29. julija t. l. dalje, kjer morejo ponudniki dvigniti razpisne pripomočke proti odkupu z zneskom Din 50·—.

Pravilno sestavljene nekolkovane ponudbe je zapečatene vložiti do dne 17. avgusta 1935 pri gradbenem oddelku zavoda v Ljubljani, kjer je položiti tudi 5 % vadij.

Obravnava ofert ni javna ter si pridržuje zavod pravico oddaje del komurkoli izmed ponudnikov, ne glede na višino ponujene cene.

Velika obrtniška razstava v Št. Vidu nad Ljubljano

Od 4. - 25. avgusta Vljudno vabljeni! Od 4. - 25. avgusta

Emil Vachek: 91

Kri ne kliče po maščevanju...

»In ne mislite več na to. Žal mi je, če sem vam povzročil kako neprijetnost.« Bernard je nekaj zamrmral, si potegnil klobuk globoko na čelo in planil ven, kakor da mu je sovražnik za petami. Ko je bil zunaj, je bilo že po nevihti in na svežem zraku mu je odleglo. Nekaj časa je hitel naglo in hitro. Kmalu pa se je ustavil. Ali je bila to kaka rešitev? Ah, ni bila. Bila so to že tretja vrata, kjer je potrkal in od vse hjeo dšel v zadregi. Beg in prostost! Vendar to ni bilo nič drugega kot trenutna olajšava. Globoko je sklonil glavo. Končal je dan, od katerega si je obetal, da ukine njegove muke. Toda ni bil nič dalje, kot je bil zjutraj.

Med tem je Časlavský tako glasno zakričal na natakarja, da je polovica gostov dvignila glavo in se obrnila nanj. Smehljal se je z zadušeno krutostjo. Ta stvar je bila brez dvoma skoraj dognana in ni se zgodilo nič drugega, kot da je odložil zadavljenje za nekoliko ur. Odšel je. Avtotaksiji so stali takrat v vzhodnem kotu malostranskega trga. Časlavský je pospešil hojo in je prišel tja s tako hitrimi koraki, da bi bil človek mislil, da beži. Skočil je v prvi avto in naročil, naj ga odpelje k majorju Letzu.

DESETO POGLAVJE

1

Ona strašna nevihta je zalotila gospoda Astenburga v njegovi priljubljeni vinarni. Počakal je tam tako dolgo, dokler ni presodil, da je konec divjanja nevihte, potem je odšel. Toda ni bil — preden je prišel domov, je bil ves premočen. V predsobi je zlil mnogo vode, ki se mu je nabrala za klobukom, pa tudi za vratom. Bil je prav slabe volje. V teh novih časih še vreme ni bilo za nič. Sploh vse je bilo tako nezanesljivo in gospod Astenburg je že zdaj delal križ čez vse, tudi čez civilizacijo. Končalo se bo slabo, v podrtinah. Sto let se je bojevalo meščanstvo s plemstvom in svet se je tresel od tega boja. In zdaj, ko je svetovna vojna odstranila poslednje, na plemstvu osnovane sisteme, napada proletarijat zmagovitega meščana odzad. Spet novih sto let bojev. Ali pa niso vsi boji prav za prav brezplodni? Gospod Astenburg je bil močno in odkrito za mir. Toda kakšen mir, ko je bilo vse res tako neverjetno nezanesljivo! Pravkar je izvedel v svoji priljubljeni vinarni, da bo podjetje menjalo jeseni lastnika. Dosedanji, ki je bil stolnik najplemenitejših Nemcev tega mesta, je odhajal v pokoj, a svoje podjetje je prodal Čehu. Takšno izdajstvo! Takšna brezobzirnost! Gospoda Astenburga je to zadelo neposredno, kakor da bi se godilo na njegovem domu. Toda ali je morda vsaj doma zavarovan? Na žalost menda tam še manj. Godrnjavo je vprašal hišno, ali sta otroka že doma. Julija je odgovorila, da nista prišla niti gospod Bernard, niti gospodična Doris. Gospod Astenburg je sedel v naslanjač ter namršćil obrvi. Bernard je bržkone pri Sabini. Gospod Astenburg ni bil v dobrem odnosu k njej. Kadarkoli jo je ogledoval, se mu je zdelo, da je skoraj prozorna. Propadanje plemena se vselej začne resno šele pri ženah. Bil je kakor skala trdno prepričan, da je Sabina degeneriran kupček živcev, mimoza, ki ni prav nič primerna za Bernarda.

Kako mu je neki svetovala?

Toda to ga ni skrbelo.

Kako mu ne bi svetovala, da naj zbeži in odnese zdravo kožo!

Ampak zakaj se, vraga, Bernard ne pripravlja na pot?

Potem so se njegove misli preselile k Doridi. Jezil se je zdaj celo na svojega ljubljenca. Kmalu bo enajst in še je ni doma. Nekaj nečuvenega v dobri rodbini. Nevihta ni izgovor. Morala bi bila videti, da bo nevihta, in se pravočasno vrniti. Niti dekleta v novi generaciji niso zanesljiva, tudi če so še tako skrbno vzgojena kakor Doris.

Svet je kakor pijan in vse, cesarstvo, imetje in dekleta tudi, vse se vrtinči kakor v tornadu.

Sklenil je, da jo počaka in ji pove svoje mnenje. Toda komaj si je prižgal cigaro, so se nenadno odprla vrata in Doris je stala pred njim. Čeprav je imela na sebi trench-coat, ki jo je delal nekoliko debelo, se je videlo, da je vsa premočena. Kakor da je ves čas, ko je lilo, sedela nekje v parku na klopi in pozabila, da si lahko obleče nepremočljivi plašč. Že ji je hotel očitati, ko je opazil, da Doris nekam ni prav pri sebi. Njene gotične obrvi so bile namrščene in v njenem odločnem, skoraj moškem obrazu je bilo nekaj, kar je hotelo biti izrečeno. Gospod Astenburg je odložil kritiko na pozneje ter vprašal svojo ljubljenko, kje se je tako zmočila.

Doris na to ni odgovorila. Šla je k najbližji zofi, sedla nanjo taka, kot je bila, v mokrem plašču in rekla: »Očka, moram ti nekaj povedati.«

Gospod Astenburg je pogledal na uro.

»Če bo to kaj razburljivega, bi morda lahko odložila na jutri.«

Doris je stresla glavo:

»Zdaj ali jutri, to je vendar vseeno«, je ugovarjala trdó.

»No, če je tako neodložljivo«, je rekel gospod Astenburg ter zelo vznemirjen tudi sédel ter jo vprašujoče pogledal.

„Maribor, tvoja pomlad gre iz tal...!"

Rudolf Maister

Narodnostni problem je še vedno glavni problem Maribora

Tudi po vojni je ostal narodnostni problem glavni problem Maribora. Tako bo ostalo, kakor kaže, tudi še v bližnji bodočnosti.

Temu se ni čuditi. Nemci so si zgradili pred prevratom od severa po naši zemlji skoraj že most do Maribora. Posestva do Špilja so zelo razkosana, narod zaradi tega osiromašen, skoraj vsa okolica Maribora z vinogradniškimi posestvi je bila v rokah — in je še danes v veliki meri — nemških meščanov. Vsa trgovina in obrt je bila v njihovih rokah. Socijalna demokracija, ki je imela središče v delavnicah južnih železnic, je najhuje širila germanizacijo med malim človekom. Dotok iz dežele se je pri nemških in nemčurskih obrtnikih, v trgovinah ob nemško-šovinističnem uslužbenstvu, v delavnicah ob nemčurskih preddelavcih sproti ponemčeval. Politično vodstvo v predvojnem Mariboru je imelo premožno nemško meščanstvo.

Zanimivo je, da se je ta na pogled tako trdna ograda pričela kaj hitro po prevratu krhati, tako da danes ne predstavlja nikakor več nevarnosti. Razvajeni sinovi niso več kakor so bili očetje; mnoga velika premoženja so se sesula; novega dotoka ni, in tako se oži iz dneva v dan ta krog nekdaj tako trdnega nemškega predvojnega mariborskega meščanstva.

Mesto tega izginjajočega autohtonega nemškega meščanstva pa je po vojni prišel nov, večinoma nemško-židovski dotok. Z razvojem tekstilne industrije v povojnem Mariboru se je priselilo veliko število židovsko-nemških pa tudi češko-nemških industrijalcev z nemškimi strokovnjaki. Ti so danes v Mariboru nekaka denarna aristokracija. Delajo velike dobičke, dajejo na slovenske prošnje precejšnje vsote »za občekoristne in patriotske namene« in jih še, kakor kaže, politične oblasti nekako negujejo.

Kamnica je najbližja in najpriljubljenejša izletna točka Mariborčanov.

Zanimivo je, da to povojno nemštvo ni našlo priključka na predvojno nemško meščanstvo. Morda ga ni niti iskalo; verjetneje pa je, da je danes hitlerjevsko orientirani predvojni nemški Maribor iz rasnega ozira odklonil stike ž njimi. Stari Nemci Maribora gledajo v njih židovske ali pa narodnostno indiferentne, le za dobičkom stremeče priseljence, ki so jim morda bolj antipatični, kakor stari Slovenci sami.

Nevarnosti za danes nedvomno slovenski Maribor tudi ta novodošli, po večini židovsko-nemški pritok, ne pomeni.

Nevarno in narodnostno škodljivo je pa to, da se naš, v teh novih tujerodnih industrijah itak mizerno plačani delavec, narodnostno slabi. Ob nemškem vodstvu tovarne, nemški pisarni in korespondenci, nemško govorečih strokovnjakih, mu vstaja dan za dnem slika o nemški materijelni in kulturni nadmoči in gospodarstvu.

To morda ni germanizacija, je pa iz narodnostnega vidika nekako moralno razoroževanje, nevarno slabljenje narodnostne zavesti pri delavskih masah. Saj se že celo mi, ki mislimo, da smo gospodarji slovenskega Maribora, začnemo čutiti do te, od nas skoraj negovane nove nemške ali nemško-židovske denarne aristokracije kot državljani nekako drugega razreda.

Pogreška je bila, da se iz oficijelnih mest slovenskega lokalnega političnega vodstva, zlasti občine, ni nikdar doslej še javno slišala beseda za te naše ljudi. Javno in iz oficijelnega mesta se je bilo treba solidarizirati s tem našim delavcem-Slovencem. Tudi ob njegovem mezdnem boju je bilo treba poudariti, da gre za našo kri.

To je bilo treba ne glede na »narodnostne podpore« in ne glede na to, da pusti res tudi ta novodošla industrija tudi svoje materijelne interese večinoma po naših ljudeh zastopati. Ob dosedanji idili slovensko-nemškožidovskega sožitja (gotovo na »patriotski podlagi«) trpi narodnostna zavest številnega slovenskega delavstva; širje vzeto pa slovenski prestiž sploh v Mariboru.

Položaj je toliko bolj nerazveseljiv, ker naš slovenski delavec tej nemški gloriji, ki jo ima dnevno pred očmi, v naših prosvetnih ali političnih organizacijah ne najde protiuteži. Naša predmestja: Melje, Studenci, Pobrežje, so bila legla nemškutarstva že pred vojno. Miljé občevanja v teh večinoma železničarskih obiteljih, ki imajo v teh predmestjih svoje hišice, je bil nemčurski. Moralo je ostati precej teh ljudi na svojih mestih, ker še danes družabno obvladajo predmestja. Čudno se sliši, da tukaj ponemčurjenje še danes celo napreduje. Nepravilno je, da slovensko vodstvo socialne demokracije, ki je med mariborskim delavstvom zelo močna, ni polagalo in ne polaga nobenega pomena na narodnost; zato se ji očita posredno podpiranje in držanje nemškutarstva v naših predmestjih.

Paradoksno se torej sliši, toda izgleda, da se drži nemštvo v Mariboru v obeh skrajnostih: pri denarnem meščanstvu in pri delavstvu v predmestjih. Naša kinopodjetja, ki nam nudijo v skoraj izključno nemških filmih dnevno sliko materijelne in kulturne nadmoči Nemštva, pripomagajo znatno k temu narodnostnemu pomehkuženju.

Slovensko meščanstvo ni odpovedalo.

Maribor, ki pred prevratom skoraj ni imel slovenskega trgovstva, se je tozadevno znatno izpremenil. Ob povojni konjunkturi in lastni marljivosti je vzrasla solidna trgovska generacija, ki prevladuje. Tudi slovenski intelektualci so kupili mnogo hišnih posestev, tako da se je tudi v tem oziru predprevratna slika odločilno v našo korist izpremenila.

Slovensko uradništvo je očuvalo ugled nepristranosti in solidnosti. Ni slišati Nemca, da bi slovenski upravi ali sodišču prigovarjal, ali očital barbarstvo, ali sploh neobvladanje svoje naloge

Tudi med obrtniki, ki so bili pred vojno po veliki večini nemškutarji, je opaziti izpremembo čeprav počasnejšo. Pomočniki in vajenci ostanejo zavedni vsaj povečini. »Sokol« je v teh krogih gotovo največ storil za slovenstvo in zasluži vse priznanje. Tudi je do pred kratkim še napol nemškutarski obrtnik vendar le našel hitreje pristop v slovensko družbo in se asimiliral.

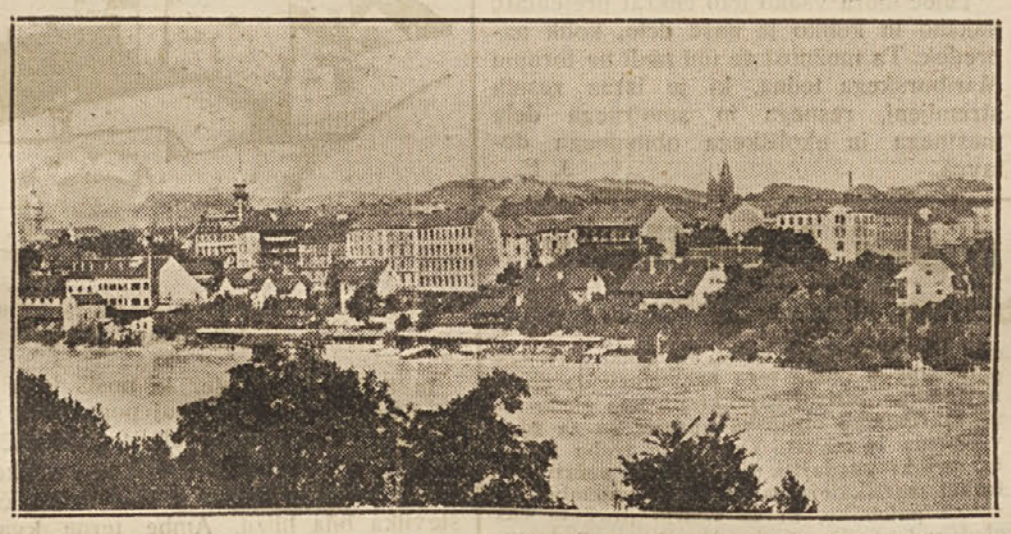

O številčni nadmoči in o očitnem napredku slovenstva v Mariboru sploh torej ne more biti dvoma. V primeru plebiscita bi danes Maribor ostal slovenski; zamajalo bi se pa lahko ob tuji propagandi naše delavstvo.

Vkljub temu pa slovenski Maribor, čeprav je poteklo 15 let od prevrata, svoje resnične notranje naloge ni rešil. Maribor bi moral postati štajersko kulturno središče in bi ga kot takega moral občutiti vsak, tudi podeželan. Moral bi dobiti svojo enotno notranjo podobo in postati privlačna točka za vse štajersko slovenstvo. Do danes pa se še ni slovenski Maribor formiral in do danes ne daje še slovenstvo Maribora enotne slike..

V tej velevažni stvari so se zagrešile danes že ne več popravljive napake. Novi poprevratni Maribor (številčno se je razvil itak šele po vojni) bi moral nujno paziti in gojiti svojo tradicijo. Čutiti bi s moralo, da je iz nje vzrasel in da na nji počiva. Kontinuiteto slovenstva v Mariboru se na noben način ni smelo brezobzirno pretrgati. Za na zgodovini itak takrevno slovenstvo je pomenilo držanje štajerskih meja, nemčurskih trgov in Maribora samega ob prevratu, iz lastne moči in brez, oziroma celo proti Ljubljani, gotovo najvišjo emanacijo štajerskega bistva. Maribor je bil tukaj kot sedež vojaškega poveljstva in političnega vodstva vodilen in je nosilec te tradicije. Ker pa ni počival uspeh in slava poprevratnih mesecev v Mariboru na slučaju, ampak je bil rezultat več kakor 40-letnega obrambnega dela in truda, je bilo to, za naše razmere gotovo slavno tradicijo, najbrižljivije čuvati in nikakor ne kontinuiteto slovenstva pretrgati; to bi bilo potrebno rad slovenske stvari same.

Zato je bila pogreška brezobzirna od stranitev osebnosti, ki so bile skozi deset letja v predprevratni dobi Maribora odgovorni nositelji slovenstva in so si znal pridobiti rešpekt celo od Nemcev, od političnega vodstva in iz javnega življenja. Tako zvani mladini okoli pok. g. dr. Žerjava so zagrešili v tem napako, ki ni škodovala samo napredni (tej odločilno), ampak sploh slovenski stvari Maribora. Na drugi strani je bila nesreča prezgodnja smrt pok. g. dr. Vladimira Serneca, ki je bil nekako predestiniran, da drži kontinuiteto med mladimi iz predvojnega in povojnega Maribora.

Druga velika napaka, ki jo je že danes težko popraviti je pa ta, da se po prevratu došli primorski živelj ni znal asimilirati. Oni, ki so prišli preko meje, se ne bi smel čutiti kot emigranti; saj tudi niso bili tako sprejeti. Tako se pa čutijo še danes kot nekak corpus separatum v tujem telesu mesto da bi se zlili v enoto z ostalim slovenstvom Maribora. Tudi v tem tiči eden razlogov, da je še danes slovenstvo Maribora razcepljeno.

Tako Maribor vkljub slovenskemu obeležju še vedno nima notranje svoje kulturne podobe, temveč je še v formiranju. Mnogo komponent dela na njem. Zdi se pa, da baš sedaj prihaja v svojem razvoju na prekretnico. Mladina, ki je bila v prvem poprevratnem deceniju ob strani, je zavzela v uradih in v svobodnih poklicih že odločilne pozicije. — Dr. I. R.

Mesto naj se zlije z deželo v gospodarsko in kulturno zajednico

Čas piše usodo mrtvi in živi prirodi. Kupiči premeno na premeno, dokler napolni — kolikor se tiče socialnega življenja — manjše ali večje liste zgodovine. Njeni pisarji so različnega porekla: zemljepisna lega in geološka struktura kraja, biološka in kulturna stopnja ljudstva, politična trenja in drugo, kar vse proži dotičnemu središču značaj manjše ali večje

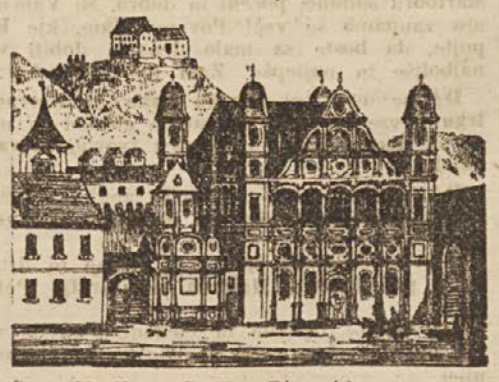

Stari Maribor: Grad s Piramido v ozadju, kjer je bil do leta 1784. stari grad...

sredobežne jakosti z manj ali bolj razmaknjenim obodom.

Tudi naš Maribor ima svoje popisane povestne liste, ki govore, da si je njegova usoda dovolila v predzadnjem deceniju precejšnjo krivuljo; in če se na tem mestu spomnimo mogočnih besed Korana — »Nebo in zemljo in vse med njima — ali mislite, da smo ustvarili za šalo?« — moramo podčrtati, da je bila ta krivulja v horizontalni in vertikalni smeri nam naklonjena nujnost. Pomaknila nas je v poslanstvo obmejne stražnice.

Čemu gre zasluga: izredno posrečeni legi ali podnebju, vodi in zraku, plodnosti zemlje, njeni favni in flori, da so Mariboru upravičeno nalepili naziv »jugoslovanski Meran«? Kar je po svoji lepoti in ugodnostih Meran v Tirolu, to je štajerska metropola v znožju edinstvenega masiva Pohorja. Niso za mesto le laskave, ampak so prav toliko tudi resnične besede uglednega tujca na lanskem Mariborskem tednu: »Za ta kos zemlje, ustvarjenim s posebno božjo skrbjo in ljubeznijo, vam moremo le zavidati. In Maribor stoji na njem kot biser. Lahko ste na to ponosni!« — Res je, da se ne zavedamo teh ugodnosti, ker nam je vse preblizu.

Pestrosti in bogastvu tukajšnje prirode je nebo tako naklonjeno, da je v naši na krasotah sicer zelo bogati državi samo en jugoslov. Meran. Odtod skoraj obmorska flora s svojevrstnim zelenilom. Posebnosti našega okoliškega pasu so našemu in tujemu svetu vse premalo znane. Tako je še premalo poznano n. pr. višinsko sonce našega Pohorja, ki more nadomestiti s svojim odličnim zrakom švicarske višine in vrniti zdravje marsikateremu bolniku ter uravnovesiti živčno bolne. To nam more potrditi vsakdo, ki je prebil na tem planinskem svetu le nekaj dni. Izletniki odnašajo odtod najboljše vtise in ne morejo dovolj prehvaliti kraja in ljud-

stva. »Le dobrih cest vam je treba, pa boste šteli več in bolj rednih gostov!«, je rekel razvajen Zagrebčan. Radi priznamo, da je to res, a prvič ni to v pogledu zdravja tako važno, drugič pa ni mogoče vsemu kaj. Spoznanju in volji se upira — meso. Sicer pa kaže, da bomo prebili tudi to.

Naravno, da igra v porasti mesta prvenstveno vlogo gospodarstvo. Bivši bolj trgovski »Marburg« se je v Jugoslaviji prelevil v obrtno industrijsko središče. Razmah nudi sliko, kot da bi se ti gospodarski veji medsebojno kosali. Leto za letom nove ali večje obrtne delavnice, novi in vedno višji fabriški dimniki z obširnimi delovnimi prostori in modernimi stroji. Saj se že človeku vsiljuje dvom v resničnost gospodarske krize! Melje, središče tekstilno, je že dobil naziv »mariborski Mančester«. Ta zvablja v mesto nove delovne čete, ki množe število mestnega prebivalstva. Seveda je vprašanje zase, v koliko je ta pojav v narodno-gospodarskem oziru ugoden.

Kdor je le leto dni odsoten, mora zaznamovati znatno spremenilo mestnega lica, kjer so vključeni v precejšnji meri tudi občinski posli. Prvo besedo ima gradbeni oddelek menda edinstveno urejenih MP (mestnih podjetij), ki morajo korakati s časom in tudi z izjemnim položajem našega Merana. Smo pač ob severni meji, na periferiji s svojim — prestižem, zato trdimo, da ni vseeno, če je lice mesta bolj iz zatonele preteklosti, če ji je na tem, da ščiti tudi naše obče in ne le svoje lastne interese. Prav tako naj bi se tega zavedal svet izven Maribora in Slovenije.

Vedno bolj doznavamo in čutimo, da je izolirano meščanstvo pobeljen grob in predstavlja navidezno vrednost. Očituje se potreba po čim jačjem zlitju mesta v deželo. To ni le gospodarska, ampak narodno-kulturna potreba. Maribor zgublja na svojem nekdanjem purgarstvu, ki ni našega jugoslovanskega izvora. Če je to imelo svoj pomen v oni težnji, ki jo moremo kratko opredeliti s pojmoma gospodov in hlapcev, ni to danes, ko vidimo in tudi hočemo ter moramo videti v mestnem in kmečko-delavskem človeku svojega enakovrednega jugoslovanskega človeka. Zadevni uspehi so še skromni, a so le tu. Prepričani pa smo, da pojde to hitreje in lažje, ko bomo odstranili vsaj večje ovire individualistično usmerjenega duha in ga omejili z bolj zajedniško in socialno pravično gospodarsko in tudi kulturno verigo — z zadružništvom.

Tujec mora vsako leto enkrat pretehtati, kakšno in koliko je naše delo, kolik napredek. Ta možnost se mu nudi na forumu Mariborskega tedna, ki je izraz resnih stremljenj, resnega in smotrnega dela mestnega in okoliškega obmejnega delavca.

J. F.

Kako nastaja novi Maribor

Ob veliki ljubezni in — ljubosumnosti Mariborčanov

Ne vem, v katerem mestu meščani spremljajo razvoj mesta s toliko ljubeznijo in ljubosumnostjo obenem, kakor v Mariboru. In je prav tako, ker se na ta način temeljito prerešeta nov načrt za napredek mesta. Seveda prebivalstvo ni vedno pri novih akcijah solidarno. Najlepši primer je bila nameravana adaptacija starega grada v magistrat, za katero se navdušujejo nekateri mestni očetje, Mariborčani pa so odločno proti.

Kljub vsemu negodovanju, hvaljenju in kritiziranju, gre razvoj mesta z naglimi koraki naprej. Postopoma in vidno nastaja novi Maribor, svojstveno mesto ob vznožju Pohorja in ob zeleni Dravi. Maribor se ne modernizira po vzorcu večine mest, ki imajo obeležje provincializma, temveč se ustvarja povsem svojevrsten tip mesta, ki je v lepi harmoniji z okolico in širšo pokrajino. Prav zaradi tega je že in bo še Maribor res reprezentančna metropola slovenske Štajerske: med samim zelenjem mesto cvetja, čistoče, sonca in domačnosti Vse navedeno se pri sedanjem in nadaljnjem novem ustvarjanju vpošteva hote in nehote. Maribor ne pozna, in menda še dolgo ne bo poznal pustih asfaltiranih bulvarjev opaženih s sivimi palačami, ki na prebivalce vplivajo duhamorno. Mariborske ulice so odprte, sončne, obsadene z drevjem in prav zato privlačno domače. Nova Aleksandrova z edinstveno buljvarsko promenado, vso v nasadih in gredah, odprta in polna sonca, je najlepši vzorec novega tipa mariborskih ulic. Vse na novo grajene in projektirane ulice in ceste so široko opažene z vrtovi in drevoredi. Velika nadlega naših ulic in cest je zdaj še prah. Temu bi se dalo odpomoči edino z graditvijo tlakovanih in asfaltiranih cestišč, kar so v sedanjih težkih časih prakticira le v nekaterih primerih. Bodočnost, ki bo, upajmo, bolj razpolagala z denarjem, pa bo itak že glede na promet, še bolj glede higijene upoštevala le asfaltirane ali tlakovane ceste in ulice.

Mimo nastajanja novih mestnih delov, tvori problem Maribora še ureditev starega notranjega mesta. Predvojne občinske uprave so polagale malo pažnje na enotno lice mesta in na solidno prikupnost. Saj takratni »Marburg« ni pomenjal mnogo. O kaki kulturni dejavnosti sploh ni bilo govora, ker je bil preblizu Gradec, kamor je hodila mariborska gospoda uživat teater, glasbo itd. Bil je pač tipično pokrajinsko mesto z nekaj uradi, kmetje so v njem prodajali in kupovali. Slovenstvo ni smelo priti do pravega izraza in v kolikor so ustvarjali predvojni slovenski idealisti, je bilo zvezano z največjimi žrtvami in je imelo samo skromen lokalen pomen za »slovensko kolonijo«, kot je pretežno večino slovenskih prebivalcev nazivala nemška jara gospoda. Zidali so po najnujnejši potrebi. Zato je Maribor tako reven glede predvojnih reprezentančnih stavb. Kolikor jih je, so razmetane in ne dajejo licu mesta posebnega izraza. Sedaj je potrebna temeljita adaptacija starih mestnih delov, da bodo ustrezali potrebam in mimo tega pripomogli do enotnejše slike. Stremljenja, ki jih ima glede tega mariborska občinska uprava, so za zdaj večinoma le načrti. Vendar je treba še ob tej priliki povdariti, da bodo ti načrti potrebni marsikatere temeljite spremembe. Živahne polemike, ki se vodijo prav ta čas glede adaptacije grada, ohranitve zgodovinskih spomenikov, zgraditve tržnice, regulacije prometa, bodo gotovo rodile zdrav sad. Glas javnosti naj spremlja glas strokovnjakov!

Maribor se že deli v dva dela. Levi breg ali staro mesto bo ostalo kompaktno in bistveno neizpremenjeno. Obeležja starega mesta ne bodo izbrisale modernizacija in prilagoditev potrebam. Drugače je z desnim bregom. Tu nastaja novo mesto, večina objektov je tako rekoč samo »začasnih«. V tem je bilo že v bistvu zgrešeno, da so postavljali stanovanjske kolonije in enostanovanjske hišice prav v tem delu. Sedanji proletarski značaj tega dela se bo v desetletjih moral umakniti novemu, modernemu mestu. Morda se enotni sliki bodočega novega mesta doslej posveča premalo pažnje, ker ji daje nepremišljeno z gradnjo vseh mogočnih objektov značaj periferije.

Vzlic vsem nedostatkom in pomanjkanju materialnih sredstev je dosegla naša obmejna metropola tako silen razmah kot morda nobeno drugo pokrajinsko mesto v Jugoslaviji. In to v vseh pogledih. Dobiva značaj modernega mesta v povsem edinstvenem smislu. V kulturnem pogledu ne zaostaja in ni v podrejeni vlogi: imamo gledališče, krasne knjižnice, bogat muzej, izvrstna glasbena združenja itd., kar vse daje mestu pečat samostojnosti. Socialno skrbstvo sicer še ni na višini, kot bi glede na veliko industrijo moralo biti, vendar je med prvimi v državi.

Tako silen razmah mesta je že kot omenjeno posledica razmer in zaledja, ki obkroža mesto. Lep izraz mariborskega gospodarskega in kulturnega življenja je vsakoletni Mariborski teden, revija našega dela in samostojnosti. Stalni obiskovalec te prireditve bo dobil leto za letom nehote vtis in prepričanje o resničnem napredku nastajanja novega, slovenskega Maribora.

Izprehod po Mariboru

Toliko je spominov, ki me vežejo na tvoje ulice, tvojo okolico in na vse karkoli je s teboj v zvezi. Toda to niso običajni spomini. Ti spomini so tem lepši, čim bolj smo oddaljeni od tebe, severni mejnik.

Dolga Aleksandrova cesta je za oko dolgočasna, bi kdo dejal. Toda ko spoznaš njeno privlačnost in njeno preteklost, te takoj osvoji. Spomniš se na dobre mestne očete, ki jo skrbno preurejajo, spomniš se na pretekle lepe večere in noči, ko si zasledoval pohorske vile, spomniš se na to in na ono in Aleksandrova ti je osvojila srce.

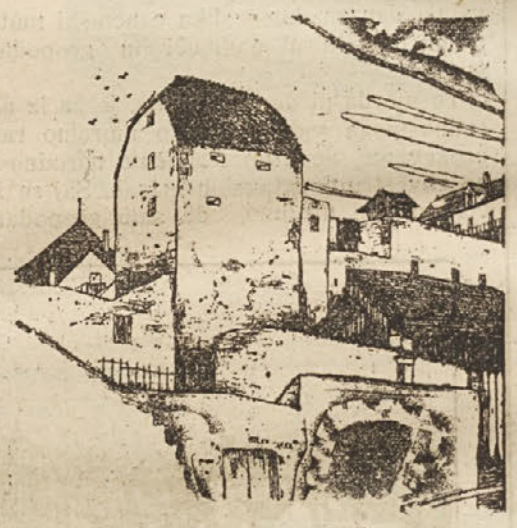

Stari Maribor: Stolp ob Dravi, ki je bil nekoč mejnik mesta.

In ti Trg svobode, ki nosiš tako pomembno ime, ali veš kaj pomeniš v srcu Mariborčanov? O, videl sem jih večkrat zbrane, kako so gledali v tiste številke na veliki plošči in se jim je srce krčilo, če je številka bila blizu. Ambe, terne, kvaterne . . . S tem pa si dobri Mariborčan pomagal, da je šla tvoja deca na morje, pomagal drugim siromakom in poleg tega lovil še svojo srečo, ki nam tako rada nagaja. Trg svobode, ti si kakor simbol. Vsi pričakujemo in se borimo zanjo, toda le oni so poklicani, ki imajo ambo, terno, kvaterno... Tu na tem trgu pa je tudi stari grad. Kdo izmed Mariborčanov ga ne pozna? Sila velik in težak je ta grad. Dobro je, da stoji na Trgu svobode. Dobri mestni očetje že vedo, kaj to pomeni. Pa res ni kar tako ta grad. Tujec, ki prideš v Maribor, občuduj ga. Mi stari Mariborčani ga imamo posebno radi. On je mnogo pripomogel, da smo znani... Še danes se vrše v tem gradu turnirji in borbe, toda Mariborčani vedo, do so to le duševni turnirji in borbe. Pa je prav tako.

Gosposka... Vsak Mariborčan ve, kaj to pomeni. To je finančni center Maribora. Pa ne samo to, tudi drugi center je. In če si bil kedaj mlad, veš kak center mislim. Tisti slavni ogli! Bog vas blagoslovi! Kakor zvezdarne ste, kjer astronomi iščejo zvezde in zvezdice. Včasih pa se dogodi, da se te zvezdarne nenadoma izpraznijo. Kaj je bilo? Tam iz daljave se je zabliščalo sonce in takrat morajo zvezdoslovci prekiniti svoje raziskovanje... In koliko poezij je v tem! V nedeljo pa je Gosposka res gosposka. Takrat se finančni center umakne tistemu drugemu centru. Tukaj nastajajo Beatrice in Laure in Julije in... Moška mladina pa zboruje v Prešernovi kleti. In če je matura srečno zasidrana, je tu eldorado.

Na Glavnem trgu pa ima Štajerc glavno besedo. Na vozičkih in vozeh pripeljejo sadje, zelenjavo, slanino in drugih dobrot, s katerimi ta zemlja ob Dravi ne skopari. Res bogata je ta zemlja. In ko se ti na vozeh smejejo jabolka, hruške in grozdje, mu zavidaš, temu našemu kmetu.

Slomškov trg je upravni center... Tu stoji arhitektonsko pravo policijsko poslopje z dobrodušnimi stražniki in šefom, malo dalje premišljujejo skrbni duhovni pastirji o bodočnosti naše mladine. Tu je ponosni sedež lavantinskih škofov, tam vidiš mariborsko pošto in zvitega Franclja... S skrbnim očesom se ozreš še v mariborsko gledališče, kjer prebivajo največji jugoslovanski idealisti. Dostojanstveno mirno pa čepi v ozadju Mestna hranilnica, ki s svojim pročeljem izzivalno gleda v stolno cerkev, češ, denar pa je le sveta vladar.

Hola! Starega Tappajnerja pa bi kmalu pozabil. Sicer je ta človek manj znan Mariboru. Kaj za to, spomenik pa je le lep in dostojno zastopa starejšo generacijo.

No Slomškovem trgu ima svoj sedež tudi Ljudska univerza, na katero so Mariborčani tako ponosni. Nima mnogo pristašev slušateljev, zato pa je kvaliteta boljša. V tem oziru Ljudske univerze prednjačijo pred onimi drugimi. Sploh bi tisto gledališče lahko imenovali »Dom idealistov«.

Mi Mariborčani radi zabavljamo. Tudi Mariboru ne prizanašamo. Je to posebne vrste ljubezen, ki pa je iskrenejša od vseh drugih. Ubogi mestni očetje, kako jim včasih Mariborčani nagajajo. Arhitekti in zgodovinarji se bore za stari Maribor. Vse je živo in v razmahu. Stari in mladi se pikajo in špikajo, a vsi imajo isti smoter: Maribor mora biti lepši in lepši.

Stari Maribor: Take hišice so se morale umakniti modernizaciji mesta

Ko greš na Kalvarijo, ki ti nudi edinstven pogled na Maribor, pa se vsi ti boji in razprave kar umaknejo. Pred teboj stoji Maribor v vsej svoji prijaznosti. Ves v zelenju je. V ozadju pa lebdi nad njim temnozeleno Pohorje. Lep je ta košček slovenske zemlje ob Dravi.

Ko ga gledam tako iz daljave, pa se mi dozdeva še lepši. Visoko na severu leži. Daleč proti jugu se širi jugoslovanska zemlja, in kakor da je poverjena in zaupana temu mestu skrb za njeno severno varnost.

Pozdravljen, sončni Maribor!

Danilo Viher, Zagreb.

Kaj morate vedeti, ko pridete v Maribor?

Morda Vam je že znano, da se kupuje v Mariboru solidno, poceni in dobro. Mi Vam danes zaupamo še več! Povemo Vam, kje kupujte, da boste za malo denarja dobili vse najboljše in najlepše. Zato morate vedeti:

DA se dobi pri **Jakobu Lahu na Glavnem trgu 2** vse kar rabi eleganten gospod in moderna dama. Poseben oddelek tvorijo **»Tivar«** obleke.

DA ima na zalogi najfinejše angleško blago renomirana tvrdka **Franjo Majer na Glavnem trgu 9.**

DA kupite svoji izvoljenki prstan in drugi nakit pri **Jakobu Malavcu na Kralja Petra trgu.**

DA dobite trpežne in elegantne čevlje samo pri domačem podjetju **»Karo«** v **Gosposki ulici.**

DA ima **Pregradov »Trgovski dom« na Aleksandrovi cesti** veliko izbiro lepih oblek.

DA najzanesljeje kupite ure in drugo zlatnino pri **Ignacu Jahnu na Grajskem trgu.**

DA se z likerji posladkate le pri **Jakobu Perhavcu v Gosposki ulici,** kjer je ogromna izbira likerjev in drugih dobrih žganih pijač.

DA ženini in neveste kupujejo pohištvo že od nekdaj pri tvrdki **E. Zelenka v Ulici 10. oktobra.**

DA so v **Grajski starinarni na Trgu Svobode** kupi novo in staro blago po res nizki ceni.

DA se morate, preden kupite kak stroj ali železne konstrukcije oglasiti pri **Gustinčiču v Tattenbachovi ulici,** kjer boste ugodno presenečeni.

DA moderen klobuk dobiš po zmerni ceni samo pri tvrdki **Bregar v Gosposki ulici.**

DA krasne izložbe steklarne **Kovačič v Slovenski ulici** govore, da se dobi tam vse najlepše.

DA boste zadovoljni, ko boste kupovali sir in druge mlečne izdelke pri **Krambergerju na Glavnem trgu.**

DA je ogromna izbira albumov in sličnega pri **Weixlu v Vetrinjski ulici.**

...danes je na Piramidi kapelica, posvečena Materi Božji.

DA izvršuje tvrdka **Matz na Aleksandrovi cesti** prevoze z luksuznimi automobili in da je prav tam delikatesna trgovina in generalno zastopstvo Petanjske slatine.

DA kuhinjsko posodo in sploh vso železnino nudi najgudneje tvrdka **Pinter & Lenard na Aleksandrovi cesti.**

DA se oskrbi, preden odideš iz Maribora s provijantom v delikatesni trgovini **Uhler na Glavnem trgu.**

IN KONČNO NE POZABITE:

TRAJNI KODRI Vam bodo v veselje in ponos, če obiščete damski salon **Fettich - Frankheim v Ulici 10. oktobra.**

»RAPID« je posredovalnica v **Gosposki ulici 26.** na katero se obrnite, če boste kupovali ali prodajali posestva.

TSCHELIGJEVO PIVO si privoščite ko boste žejni. Je prvovrstno in najbolj zaželjeno.

SEBE IN SVOJCE zavarujte pri naši najkulantnejši zavarovalnici **»Ljudska samopomoč«** ki ima poslovalnico na **Grajskem trgu 7.**

SOLIDNO IZOBRAZBO v poslovnem pokliču nudi **Legatov tečaj.**

NA RUŠKI CESTI 2 je konfekcija perila **Lojzke Verdnikove.**

LEPE TISKOVINE naročite pri **Saxu na Grajskem trgu.**

ZA ČEVLJE se uporablja samo vodilna **Schmoll pasta.**

OETKERJEVI IZDELKI ne smejo manjkati v nobenem gospodinjstvu.

Lepe slike, trajne vrednosti izdeluje **foto Mr. Japelj, v Gosposki ulici 28.**

Inž. arh. Jelenec & inž. Šlajmer

gradbeno podjetje in tehnična pisarna družba z o. z.

Maribor

Tel. 22-12 Vrazova ulica 11 Tel. 22-12

Avtobusni kolodvor v Ljubljani

To vemo, da se avtobusni promet po vsem svetu razvija s silno naglico, in čujemo tudi o prekrasnih, za automobilski promet primernih cestah v inozemstvu, pri nas pa še vedno stojimo na stališču, da avtobus dela konkurenco železnici in električnemu tramvaju. Uboga Avstrija je speljala avtobusno cesto na Veliki Klek in Nemčija na vseh straneh gradi impozantne ceste, ki so namenjene edino motornemu prometu ter daleč prekašajo železnice, a pri nas smo se šele zadnje mesece pričeli zavzemati za tako avtom. cesto, ki jih tudi imenujemo z italijanskim izrazom avtostrade in naj bi zvezala Ljubljano z morjem. Naši avtobusi in avtomobili še vedno morajo odskakovati po kotanjastih prašnih cestah in hreščati po debelo nasutih poteh, imamo pa celo tudi najvažnejše prometne žile v takem stanju, da so se jih motorna vozila prisiljena sploh ogibati.

Drugje je večina prometa na avtomobilskih cestah, prav tako so pa iz mest začeli metati električne železnice in uvajati avtobusni promet. Tudi Ljubljana je s tem poskusila, vendar pa so bili najrazličnejši vzroki krivi, da ta poskus ni uspel. Zato je ves avtobusni promet v Ljubljani v privatnih rokah in ga oskrbuje 10 podjetij. Za lokalni promet na stadion in na Ježico skrbi Magistrovo podjetje, a k Sv. Križu vozi tvrdka Auto Pečnikar. Obe podjetji imata 45 voženj na dan ob delavnikih, ob nedeljah in praznikih pa 62 v obe smeri. Bratje Rode vozijo iz Ljubljane mimo Kamnika po Tuhinjski dolini in skozi Motnik na Vransko, I. Pečnikar v Iško vas in tudi v Zg. Kašelj ter Vevče, Žužek skozi Vodice, Komendo in Cerklje v Kranj, podjetja Goričan in Pernuš skozi Kranj v Tržič, Poljanšek skozi Škofjo Loko v Žiri, Hojak na Bled, Avtoprometna zadruga po Črnem grabnu skozi Vransko v Celje, druga njena proga teče v Kamnik, tretja pa skozi Domžale v Moravče. Avto Pečnikar vozi na Sušak, druga njegova daljša proga gre čez Turjak, Vel. Lašče, Novo vas, Lož in Stari trg v Igo vas, a tretja v Dolsko, Vehovec pa vozi v Polhov gradec.

Vseh teh voženj je ob delavnikih 39, ob nedeljah pa 51. Ta številka je za naš avtobusni promet in za prometne razmere sploh nad vse značilna! Čeprav imamo tudi med temi naštetimi progami več takorekoč lokalnih prog, vendar imamo v Ljubljani **manj avtobusnih voženj kakor vlakov.** Vlakov gre iz Ljubljane na dan ob delavnikih 42 in jih prihaja 41, ob nedeljah jih pa odhaja 44 in prihaja 43. Po drugih državah je avtobusni promet po mnogokrat večji od železniškega in brez skrbi lahko upravičeno trdimo, da v tem pogledu Ljubljana zaostaja za vso Evropo. Železnica se namreč boji konkurence, kar je pa silno konservativen izgovor, saj sama ne uvede vsaj več lokalnih vlakov in vsa država bo šele jeseni z Danskega dobila 6 motornih vozov. Elektrificirane še nimamo prav nobene proge niti motorizirane. Vsakdo mora priznati, da smo v pogledu prometa silno zaostali in smo prav na zadnjem mestu, zlasti kar se tiče cest in tudi železnic. Iz Ljubljane na Dolenjsko nimamo prav nobene avtobusne proge in prav tako nobene skozi Vrhniko v Logatec, čeprav smo jih že imeli. Tako smo imeli tudi lokalno progo po Vodnikovi cesti v Dravlje in Dolnice, ki se pred njo plaši naš iskri tramvaj, kakor tudi pred direktno progo v Tacen. Potrebna bi bila proga v Borovnico, a na vsak način mora dobiti avtobuse Trnovo in prav tako tudi Rožna dolina. Z električno železnico se na dolenjsko stran ne mara voziti nikdo in tudi tu bi bili umestnejši in rentabilnešji mali avtomobili, ki bi bili potrebni in bi se tudi rentirali sploh na vseh straneh Ljubljane.

Čeprav smo taki reveži glede avtobusnega prometa, vendar imamo raztrganega na štiri strani. Postajališča za avtobuse so namreč ob evangeljski cerkvi, v Tavčarjevi ulici, na Krekovem trgu in nasproti glavnega kolodvora pred hotelom Metropol. Promet more biti centraliziran, da občinstvo ne trati časa

Da bi bilo ustreženo z avtobusi vozečemu se občinstvu, je mestni gradbeni urad na pobudo podžupana prof. Evgena Jarca napravil načrt za avtobusni kolodvor, kjer bi obstajali vsi avtobusi. Po drugih delih mesta bi avtobusne zveze imele kratka postajališča tako, da bi bilo potujočemu občinstvu mogoče vstopati tudi v oddaljenejših delih mesta.

Centralni avtobusni kolodvor po praktičnem in prav prikupnem načrtu mest. arhitekta **Spinčiča** bi bil nameščen na Kralja Petra trgu v podaljšku Cigaletove ulice med Tavčarjevo in Dalmatinovo ulico. Prostor za kolodvor bi obsegal vso širino sedanje ulice in oni del parka, ki je sedaj namenjen otroškemu igrišču. Od parka bi torej vzeli samo oni del do druge gabrove žive meje, kjer je že sedaj samo pot in nekaj klopi pod drevjem. Ves prostor za kolodvor bi bil širok 24 m in 60 m dolg. Ta prostor bi bil razdeljen v dovozno in odvozno cesto, med katerima bi bil samo za visino hodnika dvignjen peron s pravim postajališčem. Ob hišah in ob parku bi bil po 3 m širok hodnik. Na sredi je od Dalmatinove pa do Tavčarjeve ulice 5 m širok peron tako, da je med njim in hodnikoma na vsaki strani cestišče široko po 6·40 m, kar popolnoma zadostuje za enosmerni promet, ki je itak že vpeljan v Dalmatinovi in Tavčarjevi ulici. Del perona bi bil v dolžini 11 m prekrit s streho, ki bi segala tudi preko tam stoječih avtobusov, da bi bilo mogoče vstopati tudi ob deževnem vremenu. Na 60 m dolgem in 5 m širokem postajališču bi bila pod streho dva paviljona za garderobo in za blagajno za izdajanje voznih listkov ter za servis za avtomobile in bencinski tank. Pod tem peronom je mišljeno tudi javno stranišče v tleh, vendar bi

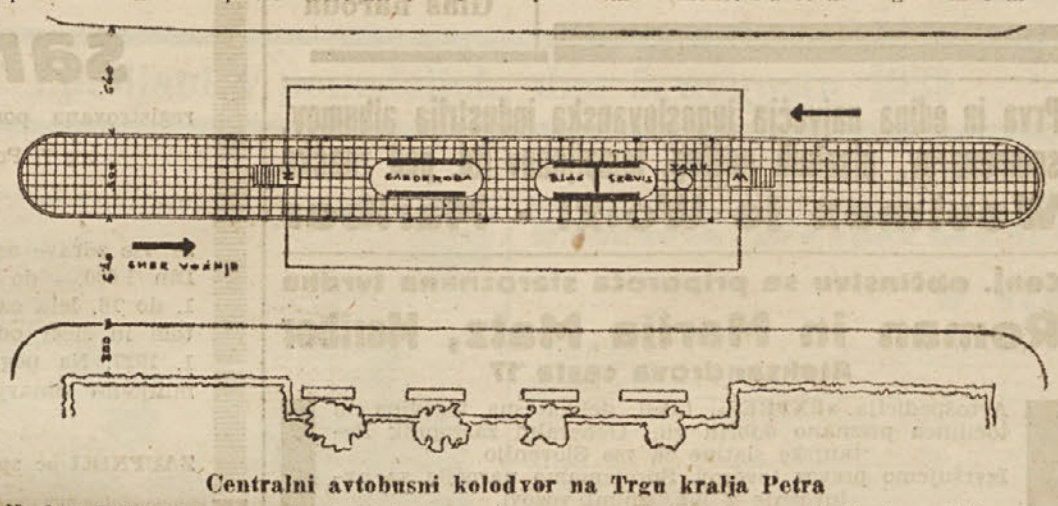

Centralni avtobusni kolodvor na Trgu kralja Petra

Na levi Dalmatinova, na desni Tavčarjeva ulica, zgoraj rob hodnika pred hišami, spodaj pod robom hodnika pred parkom pa živa meja z drevjem in klopmi pod njim, pravokotnik na sredi je pa streha na stebriščih.

Pogled na avtobusni kolodvor od strani

se pa lahko tudi opustilo, če bi ga namestili v parku za živo mejo. Ob otoku bi bilo prostora za 20 avtobusov, a pod streho bi jih lahko stalo po 5 na vsaki strani. Ravna streha, krita z bakrom, bi ležala na 3.30 m visokih železobetonskih stebričih, da bi ne ovirala sosednjim hišam razgleda. Ljudje bi čakali na avtobuse na klopeh v parku v senci in pa seveda tudi na samem otoku in pod streho.

Za izvedbo tega načrta bi bilo treba zainteresirati vsa avtobusna podjetja in zadrugo avtobusnih podjetnikov, da bi bilo mogoče s pomočjo njihovih sredstev mestni občini čimprej zgraditi to potrebno prometno ureditev. Proračun za ves avtobusni kolodvor s preureditvijo cestišča, tlakovanjem, vrtnarsko ureditvijo in podzemnimi stranišči znaša 300.000 Din, kar je prav malo v primeri z udobnostjo in koristjo, ki bi jo centralni avtobusni kolodvor prinesel občinstvu in tudi podjetnikom.

Zadeva časti vseh Jugoslovanov so rojaki v sužnosti! Ščitimo svojo nacionalno čast ter pristopajmo k Braniboru!

Goldenstein — Prešernov portretist

Slike naših narodnih noš smo včeraj obdelali v daljšem članku, ki ga pa kazi več tiskovnih pogrešk Da Hermann ni popotoval po naših krajih šele 1870, temveč 1780 so si čitatelji že sami popravili, moti pa tudi ime slikarja Goldsteina, ki se pravilno glasi **Goldenstein,** kar ve vsak Slovenec, ki pozna njegov portret pesnika Prešerna. To je do sedaj edini z vso gotovostjo določeni in priznani Prešerov portret, vendar je pa slikan šele leto dni po pesnikovi smrti. Franc vit. Kurz pl. Thurn in Goldenstein je bil iz St. Mihaela na Šolnograškem in najprej trgovski pomočnik tudi v Celovcu in Gradcu. Silno veselje je imel za glasbo in gledališče, končno se je pa posvetil slikarstvu in pred sto leti prišel v Ljubljano na pravkar ustanovljeno Mahrovo trgovsko šolo za učitelja risanja in slikanja. Imel je tudi svojo risarsko šolo, s posebno vnemo je pa sodeloval pri Filharmonični družbi, bil celo vodja moškega zbora ter postal družbin častni član. Tudi skladatelju Riharju je pomagal na koru kot pevec, violinist in dirigent, prav tako pa v Društvu kat. rokod. pomočnikov. L. 1865. je v gledališču ob Prešernovi proslavi aranžiral 3 žive slike iz Krsta pri Savici. Naslikal je prav mnogo slik za razne cerkve, vendar so pa še važnejše njegove narodne noše in pa slike, ki nam kažejo tedanjo Ljubljano zlasti ob raznih slavnostih. Vsi dosedanji pisci o njegovih nar. nošah trde, da je za Korytka naslikal 70 listov, vendar pa ta trditev ni resnična in jih je v Korytkovem albumu v muzeju mnogo manj, ker so dalmatinske in druge noše naslikali drugi. Posebno je ta album zanimiv zato, ker je v njem še več Goldensteinovih neobjavljenih dolenjskih in notranjskih noš Te so sploh najzanimivejše, vendar jih bo pa težko določiti, ker ni beležk, iz katerih krajev so te noše Goldenstein se je 1867 preselil v Gradec, kjer je tudi njegov sin postal pravnan slikar in pisatelj o umetnosti. F. Goldensteinove slike, ki nam prav nazorno predočajo življenje v nekdanji Ljubljani, bo narodni muzej odstopil novemu mestnemu muzeju, kjer bodo tvorile prav važen oddelek Najvažnejše za ves narod so pa seveda njegove slike nar. noš, ki jih je sedaj Blasnikova tako lepo reproducirala kot razglednice

A. G.

Vse mesto v nevarnosti

Velikanski zemeljski plaz ogroža mesto **Constantine v Alžiru.** Pred kratkim se je začela premikati zemeljska gmota v dolžini 300 m in v širini 80 m. Zemeljske plasti se premikajo proti reki, ki teče skozi mesto **Constantine** in so že skoraj popolnoma zasule rečno strugo. Veliko število hiš domačinov je porušenih in zasutih. Kot vzrok tega zemeljskega plazu označujejo strokovnjaki okolnost, da so pridrli na površje podzemski vodni izvirki, ki jih pred 30 leti, ko so začeli razkopavati to planoto, niso izsušili oziroma napeljali drugam.

Enota izobčenih

(Odlomek iz romana.)

Tako se je tekom kratkega časa tudi pri enoti izobčenih mnogo spremenilo. Goronov in Arabin sta si bila večkrat precej v laseh zaradi žensk, osobito pa zaradi Karine. Žepar Berjus je namreč mešal glavo Nevinki a Kokin Karini. Dočim je bil Goronov v tem oziru jako hladnokrven in preračunljiv, je Arabin dostikrat naravnost vzkipel in pobesnel, dasi je kaj rad sam o sebi trdil nasprotno. Tisti večer, ko je bila Karina pribežala k Petru v šotor, se je začelo. Arabin je menil, da lahko napravi s svojim dekletom kar hoče, ako je na sumu, da mu ni zvesta, dočim je Goronov nasprotno bil mnenja, da je varnost njihove svobode in njihovega zavetja mnogo več vredna nego takšnele neumnosti. Vendar mu je dal Arabin v tem oziru prav. Kadar pa je vzkipel, je na to navadno zopet pozabil.

Kak teden dni po Petrovem izginotju sta neke noči, ko se je Goronov ravno nahajal zunaj na nekem pohodu, izginila tudi Berjus in Nevinka. In to je bila velika reč, zakaj Nevinka in Goronov sta se sicer jako dobro razumela.

»Da bi ga strela, tega Berjusa!« se je težko razljutil Goronov in udaril po mizi, da so zaječale deske.

»No, sedaj pa vidiš, kako je,« je dejal Arabin, ki je pil žganje.

»Sam vrag je moral prinesti semkaj takega gada,« se je ljutil dalje Goronov.

»Ni sigurno, da ne bi še kaj slabšega lahko nastalo iz tega,« je menil zdajci Arabin. »Amorado je sicer odšel pošteno, toda njegov prijatelj Peter, s katerim sta vedno čepela skupaj, je pa pobegnil kot kakšen izdajalec.«

»No, s strani Petra se ne bi kmalu česa bal,« je odvrnil zdajci Goronov skoraj nekoliko preplašen, »toliko že poznam človeka, vendar pa tudi nikakor ne odobravam tega, da bi kdo kar tako na lepem pobegnil.«

»V tem oziru smo bili vsekakor premalo previdni,« je menil zdajci Arabin. »Sedaj se je pokazalo, da je bila naša organizacija precej pomanjkljiva.«

»Da,« mu je pritrdil Goronov, »toda kaj smo pa tudi hoteli proti temu ukreniti?«

»Proti temu ukreniti?« je ponovil skoraj začudeno Arabin. »Mar nisem večkrat dejal, da ne kaže kar tako sprejemati vsakogar, ki pride k nam? Da bi bilo treba že poprej zunaj dobro preizkusiti vsakega, predno sploh zazna za naše taborišče! In da se ga ima potem še dokaj časa pod kontrolo, oziroma da se mora v početku podvreči strogi disciplini enote, dokler si končno z dejanji pri nas sam ne onemogoči bega! Peter in Amorado sta hodila prosjačit, dočim smo ostali hodili ropat in krast — to, dragi moj, ne gre skupaj!«

»Dobro. Potem bodi pa ti glavar!« je odvrnil nato Goronov ter odšel jezno iz kuhinje.

Dva dni nato je zmanjkalo še Karine. Odšla je sama, brez Kokina.

»To po mojem mnenju ne bo dobro,« je dejal Goronov tovarišema Arabinu in Kokinu, ko so sedeli za mizo v kuhinji. Zjutraj so se bili namreč vrnili vsi trije z nekega pohoda in niso več našli Karine. Izginila je bila tekom noči, toda pogrešili so samo njeno najboljšo obleko; vse ostale stvari pa so bile na svojem mestu. »Ali sta imela včeraj zopet kakšno rabuko?« je vprašal čez trenutek Goronov.

»E, kaj bi imela?« se je obregnil jezno Arabin. »Sicer bo pa že prišla nazaj; saj ima še vse stvari tukaj,« je menil nato nekoliko bolj pomirljivo in pogledal pri tem pomembno Kokina.

Pospravili so nato plen v zaboje in Arabin je pričel kuriti ogenj.

Po obedu, katerega je bil pripravil Arabin, so imeli na mizi velik lonec čaja in steklenico žganja in možakarji so pridno pili čaj in kadili. Ves čas so bili nekam redkobesedni in zdelo se je, kakor da bi vsak zase nekaj posebnega razmišljeval.

»Če ne bo do večera, potem sploh ne bo več prišla nazaj,« je spregovoril zdajci Goronov in pljunil za mizo.

»Gotovo bo prišla,« sta menila oba tovariša, toda na licu jima ni bilo opaziti, da bi bila o tem dosti prepričana.

»Lahko tudi, da je šla k svoji sestri,« je menil čez čas zopet Arabin. »Saj lahko gre! Kdo ji brani? Toda zakaj bi tega ne povedala!« se je skoraj razljutil Goronov.

Pili so naprej, toda v besedi so zopet obtičali. Ko je zmanjkalo čaja, so nadaljevali samo z žganjem in Goronov ga je prinesel že drugo steklenico na mizo.

»Da bi človek le vedel, ako ne misli več priti nazaj,« je čez čas povzel Goronov, »potem bi se mi kar hitro rajši umaknili.«

»Kam se hočeš umakniti?« je nekam zlovoljno odvrnil Arabin. »Da bi nas Karina kakorkoli izdala, tega se pač najmanj bojim. Ona ve, da bi ji jaz potem takoj bučo razklal!«

»Gotovo bi bila vzela tudi ostale stvari s seboj, ako bi se ne mislila vrniti«, je menil zdajci Kokin, ki je ves čas bolj tiho poslušal tovariša.

Garonov ga je pogledal in kakor da bi se bil zdajci nekaj domislil, je dejal:

»Kje se neki utegne sedaj potepati ta pes od Berjusa? Ali sta bila vidva v resnici toliko časa skupaj, Kokin?«

»Vraga sva bila«, se je odrezal Kokin. »Samo tri dni sem bil z njim; poprej ga sploh nisem videl nikoli!«

»Kaj si pa prej vedel toliko povedati o pustolovščinah z Berjusom, ako sta bila le tri dni skupaj?« ga je vprašal Arabin.

»Da — to sem pripovedoval samo o sebi«, se je hotel izgovoriti Kokin, toda Arabin in Goronov sta si že bila pomežiknila.

Tako je prišel večer in noč, toda Karine le ni hotelo biti od nikoder. Možakarji so bili že močno okajeni in na večerjo ni mislil nihče. Kokin je bil naslonil glavo na mizo in je že skoraj zasmrčal.

»Če le ta vrag nima svojih parkljev vmes?« je menil zlohotno Arabin, mereč pri tem na Kokina.

Goronov je skomignil z rameni, zapotegnil nekam čudno obraz in pogledal po strani Kokina rekoč:

»Če bi človek le vedel — — —«

»Jaz bi ga pregaral tako, da bi ga niti bolnica ne hotela sprejeti, če bi samo vedel, da nam je tale to kašo skuhal«, je zagrozil Arabin.

»Na vsak način bova morala biti zelo pozorna nanj«, mu je pritrdil s sumničenjem tudi Goronov.

Čez kakšno uro potem, ko sta Goronov in Arabin še vedno sedela pri mizi in pila, se je zdajci prebudil Kokin. Dvignil je glavo in nakremžil obraz, kakor da bi ga zdajle bil potegnil iz špirita.

»Kje je Karina...?« se je zadrl zdajci tako robato in hreščeče, da sta že tudi pijana Arabin in Goronov skoro osupnila.

»Le povej, kje je!« se je zarežal na to brž Arabin.

»Kdo pa si ti?...« ga je začel z izbuljenimi očmi meriti zdajci Kokin, ter nato brž vstal od mize.

»Aa, to si ti!... Ti, ki si jo tepel!... Uboga Karinka!« je sikal čisto pred Arabinovim nosom Kokin.

»Spat se poberi!... Takoj!« se je razljutil zdajci Arabin.

»Pa ti je rajši pobegnila — a?« se je škodoželjno zagrohotal Kokin.

In Arabin je zgrmel po koncu, kakor da bi ga bil pičil gad in prilepil je Kokinu takšno zaušnico, da se je kar opotekel po kuhinji.

Goronov je priskočil in pričel miriti Arabina, ki se je že skoraj tresel od jeze. »Ti se spravi pa spat!« se je zarežal jezno nad Kokinom

»Vidva bosta mene podila spat? Vidva...!« je začel kričati zdajci Kokin in pričel brž grabiti nekaj po žepu.

Toda Arabin je že bil pri njem, ga podrl na tla ter ga pričel obdelovati s pestmi tako, da ga je bil Goronov naposled le s težavo zopet potegnil od njega.

V naslednjem hipu se je bil Kokin že tudi pobral in ustrelil: krogla je zadela Goronova v pleča.

Videč v Kokinovi roki samokres, je brž potegnil Arabin raz police kuhinjski nož, šinil z njim kakor blisk nad Kokina ter mu ga še v istem hipu tudi zasadil med rebra. Toda istočasno je odjeknil tudi drugi strel in Arabin se je zgrudil zadet v glavo.

*

Kuhinja gozdnega okrilja je bila sedaj spremenjena v mrtvašnico.

Arabin je bil obležal takoj na mestu in se ni potem niti več zganil; Goranov je bil omahnil na mizo in je počasi izgubljal zavest, dočim je Kokin ležal na tleh zraven mrtvega Arabina, takisto precej krvaveč, vendar pa ne smrtno nevarno zadet. Goronov je bil naposled prišel zopet k zavesti, toda ker ni bilo nikogar, da bi mu bil pomagal je tudi on proti jutru izkrvavel in umrl.

*

Drugi dan po tem krvavem dogodku, okrog četrte ure popoldan, je orožniška patrulja štirih mož preiskavala gozd in trije civilisti so bili z njimi. Kdo bi popisal presenečenje teh ljudi, ko so prispeli v kuhinjski šotor in odkrili sedaj tako krvav in strašen prizor?! Strah in groza se jim je zarezala ob tem nepričakovanem pogledu v obraz! Kako se je moglo to zgoditi?

Po prvem presenečenju je zdajci nekdo začul stokanje in brž so se podali v notranjost h Kokinu. Bil je še vedno na tleh in brž so ga sedaj dvignili in spravili k mizi. Bil je pri zavesti in prosil jih je žganja in ko so mu ga dali, je precej zopet oživel.

Ko so bili ukrenili vse potrebno, jim je pričel točno in razumljivo odgovarjati. In naposled, ko je bil nekdo potegnil iz žepa pismo in ga pomolil Kokinu, je ta skoraj zadrhtel od veselja. To je bilo Karinino pismo. Zastokal je bolestno in presunljivo:

»Mrtva si Karina!«... in hip zatem je zaječal še bolestnejše: »In izdala si nas tudi!«

*

Drugi dan so odpeljali vse, kar je spominjalo na nekdanjo — enoto izobčenih.

Naročniki in inserenti

našega lista dobe vse informacije, nasvete, pojasnila, osnutke oglasov itd.

pri naši podružnici

v Mariboru

Aleksandrova c. 16

Tovarniška **zaloga**

TIVAR OBLEK, KLOBUKOV, PERILA, ČEVLJEV itd. — VELIKA IZBIRA SAMO PRI

JAKOB LAH, MARIBOR

GLAVNI TRG 2

Najboljše pecivo z

„Backinom

DR. OETKER JEVIM

pecilnim praškom

Avtomobilisti, pozor!

Najboljši bencin, najboljše 100 % am. avto-olje, vse vrste strojnih olj

Motoroil, Maribor, Kralja Petra trg 4

Inserirajte v dnevniku Glas naroda

Prva in edina največja jugoslovanska industrija albumov, spomenarov, pisalnih podlog, lampijonov itd. pod značko

Wevimax je Weixl - Maribor

Cenj. občinstvu se priporoča staroznana tvrdka

Roman in Marija Matz, Maribor

Aleksandrova cesta 17

Avtošpedicija »EXPRES«, taksi, delikatesna trgovina in točilnica priznano dobrih vin. Generalni zastopnik Petanjske slatine za vso Slovenijo.
Izvršujemo prevoz tovorov. Sprejemamo naročila za avtovožnje z luksuznimi vozovi.
Postrežba točna, cenena in solidna.

Ljudska samopomoč

registrovana pomožna blagajna v Mariboru, Grajski trg 7, Podružnica: Ljubljana, Tyrševa 34,

zavaruje:

a) vse zdrave osebe od 17. do 70. leta za pogrebnino od Din 1.000.— do največ Din 10.000.—, b) mladoletne od 1. do 16. leta za doto, ki se izplača z dovršenim 21. letom in sicer od Din 1.000— do 25.000.—. Ustanovljena 1. 1927. Na pogrebninah in podporah izplačali nad 19 milijonov dinarjev. Zahtevajte pristopne izjave zastonj in brezobvezno

ZAUPNIKI se sprejmejo za vsak kraj Dravske banovine.

Makulaturni (časopisni) papir prodamo po ugodni ceni »GLAS NARODA«, podružnica MARIBOR Aleksandrova cesta 16

Vsakovrstne časopise in inserate naročate najugodneje pri tvrdki HINKO SAX na Grajskem trgu v Mariboru. Lastna tiskarna
Specijaliteta: imitacija krajevnih foto-razglednic

Ko pridete na Mariborski teden obiščite tudi nas, da se prepričate, da se kupi staro in novo blago najceneje v GRAJSKI STARINARNI IN MANUFAKTURI na Trgu Svobode štev. 1
Se najlepše priporoča Helena Lukeš

V glavni sezoni t. j. julij-avgust Vas stane 70 dinarjev dnevno

v Radencih

Vračunano je stanovanje, hrana (hotelska ali dijetna) 4 krat na dan, solnčenje in prhe z mineralno vodo, vse takse, postrežba in pitje znamenite Radenske na samih vrelcih, kolikor komu srce poželi ■ Plačate posebej le kopeli in zdravnika ■ Pavšal se v glavni sezoni more vzeti najmanj za 7 dni (radi rezerviranja in dodeljevanja sob) ■ Cenik in vsa navodila Vam radevolje pošlje Uprava kopališča SLATINA RADENCI ■ Po 7 dneh z železnico brezplačen povratek.

TEKSTA

d. d. za tekstilno proizvodnjo Maribor (Tezno)

Največja domača tvornica trakov, čipk in pozamterij

Telefon 23-12 Telefon 23-12

Brzojavni naslov »Tekstal«

Naročajte „Glas naroda"!

Pivovarna Tscheligi Maribor

Hranil. knjižice

in drž. vrednostne papirje kupite ali prodate najugodneje potom Bančno kom. zavoda, Maribor

L. VERDNIK

*

Konfekcija perila

Maribor Ruška cesta št. 2

Zakaj niste zadovoljni?

Ker ne kupujete *sira in čajnega masla* pri Krambergerju, Maribor Glavni trg

Mariborski teden - Razstava stekla, porcelana in keramike

Oglejte si nove izložbe steklarne **Ivan Kovačič** Maribor, Slovenska 10

Splošna stavbena družba

Maribor - Tezno

Tel. int. 20-57 Brzojavi: Splostad

Železokonstrukcijska in mostovna delavnica * Oddelek za električno in avtogenično varjenje * Mehanična delavnica * Tovarna vijakov, zakovic in drobne železne robe

Trajno kodranje Barvanje las **Kje?**

Zanesljivo in prvovrstno vedno le v spec. damskem česalnem salonu

M. Fettich - Frankheim

Maribor, Ulica 10. okt. 3

Tovarna akumulatorjev „VESNA"

Ustanov. 1925. Maribor Telefon 20-36

Auto - motorne - elektrokar radio - telefon baterije in nadomestni deli — Domači izdelki!

10 % ZNIŽANE CENE ENOLETNA GARANCIJA

Ne pozabite!

Ko posetite Mariborski teden, se oglasite v delikatesni trgovini L. UHLER

MARIBOR, Glavni trg 14

Velika izbira delikates na drobno in veliko

Dobra in cenena okrepčevalnica in točilnica

Velika razstava

naših prvovrstnih izdelkov v lastni trgovini.

TRGOVINA POHIŠTVA IN TAPETNIŠKIH IZDELKOV

E. Zelenka

MARIBOR, Ulica 10. oktobra, MARIBOR

UGODNE CENE!

Posetniki Mariborskega tedna, prečitajte!

Tudi vi

Če kaj rabite, oglasite se pri meni! S tem si prihranite denar!

rabite STROJE: za obdelovanje železa in lesa, žage, kamnolome itd. — MOTORJE: za vsako napetost, za bencin, surovo olje itd. — POLJSKI ŽELEZNIŠKI MATERIJAL: tračnice, kretnice, okretnice (Muldenkipper), normalne železniške tire. — TRAVERZE: gradbene, konto železo (Fischeisen), betonsko železo, pločevine. — TRANSMISIJE, ležaji itd. — Cevi za ograje, vode.

Vse to dobite kot priložnostno priliko rabljeno, vendar popolnoma ohranjeno pri

Justinu Gustinčiču, mehanična delavn., Maribor

Tattenbachova ul. 14, Kopališka ul. 19, Frančiškanska ul. 20 — Telefon 21-30

IVAN BREGAR

*

Maribor, Gosposka ulica štev. 16

Najstarejša klobučarna v Mariboru!

Lastni izdelki in velika zaloga priznanih znamk kot: Hückel, Pichler, Borsalino, Habi, Pless, Ita, Habig itd.

Velika izbira letnih čevljev, sandal, čevljev za dom, čepic itd.

Konkurenčne cene! Konkurenčne cene!

Posredovalnica **Rapid**

posreduje najkulantneje pri nakupu in prodaji hiš, posestev itd.

Maribor Gosposka 28

Izdelovanje likerjev, desertnih vin in sirupov ter žganjarna **PERHAVEC JAKOB** Maribor Gosposka 9

Pristna slivovka, brinjevec, droženka, tropinovec, rum, konjak, vse vrste likerjev. Malinovec in oranžada. Na drobno in na debelo. — Telefon štev. 25—80.

Železnina Pinter & Lenard Maribor Aleksandrova 34 Telefon 22-82 22-80 Brzojavi: PINLEN

Železnina, kuhinj. novosti, ugodne cene

Izdaja »Narodna Prosvetac v Ljubljani, zadruga z o. z., predstavnik I. Albreht, za uredništvo odgovarja Milan Zadnek, tiska tiskarna »Merkur«, predstavnik O. Mihalek, vsi v Ljubljani.